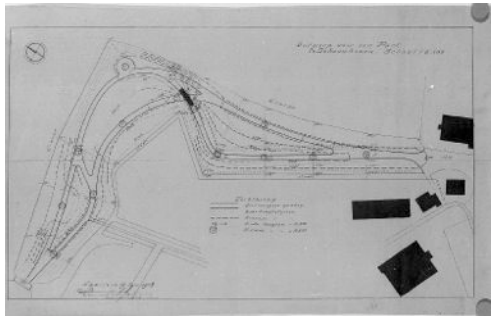
Cultuurhistorische waarderingen: Gebouwen en objecten		
Nummer	*Foto*	*Feiten en Waarderingen*
CHW36	 	*Stadspark* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel gemeentelijk monument 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Op bolwerken tussen de Opweg en de Wal 4. *Datering*: 1918 5. *Architect / opdrachtgever*: L.A. Springer / gemeente Schoonhoven **Cultuurhistorische Waardering** Na de ontmanteling van de vestingwerken in 1818 werd ter plaatse van het huidige Stadspark een stadswandeling aangelegd. De aanleiding om in de 20e eeuw een nieuwe stadswandeling aan te leggen, kwam in zekere zin voort uit de kwaliteit van de hakhoutlanen op de vesting. In 1908 werd een rapport van de Nederlandsche Heidemaatschappij hierover aan het college van Schoonhoven gepresenteerd. Daaruit bleek dat de iepen er zeer slecht aan toe waren en in waarde zouden afnemen. Daarnaast vormden ze een gevaar voor de wandelaars. Op basis van dit rapport werd besloten de bomen te rooien. In 1917 werden de rooiwerkzaamheden uiteindelijk uitgevoerd. In datzelfde jaar stelde het college van Schoonhoven aan de raad voor een nieuwe stadswandeling (destijds als ‘park’ aangeduid) aan te leggen en daar fl.5000,00 voor beschikbaar te stellen. Op aanraden van de directeur dienst gemeentewerken Nijmegen werd Leonard Springer gevraagd voor het ontwerp. Begin 1918 stuurde Springer zijn eerste ontwerp en bestektekeningen op aan de gemeente. Hij ontwierp een stadswandeling met ruim slingerende bochten. Een plan dat volledig aansloot op de ideeën zoals deze in de Late Landschapsstijl uit de negentiende eeuw werden gehanteerd. In het plan zitten geen moderne elementen uit de 20e eeuwse tuinarchitectuur. In het ontwerp zijn ook geen parkelementen, uitgezonderd het bruggetje met rotspartij, opgenomen. Daarmee sluit het park aan op de klassieke naar buiten gekeerde stadwandeling. De bestaande paden van de oude stadswandeling zijn in het ontwerp hergebruikt. Ze zijn slechts verzacht door er een meer glooiende vorm aan te geven. De hoogteverschillen van het oude bolwerk zijn ingezet voor het optimaliseren van de wandeling in Laat Landschapsstijl door het benadrukken van het geaccidenteerde landschap. Dit werd nog

		eens extra benadrukt door het uitzichtpunt op het Blekersbastion. Hier tekent Springer een cirkelvormige verbreding van het wandelpad. In de gehele wandeling heeft Springer op slimme wijze gebruik gemaakt van de aanwezigheid van de Grote Gracht. Vanaf verschillende punten in het park is een mooi uitzicht over het water, waarbij de 'natuurbeleving' van water en het landschap voorop staat. Het park is een kenmerkend voorbeeld van een stadswandeling op beperkte schaal over de oude vestingwerken. Het vertegenwoordigt in die hoedanigheid de tijdsgeest van de 19e en vroeg 20e eeuw waarin meer aandacht kwam voor het realiseren van openbaar groen in en om steden ten behoeve van het vermaak van stedelingen. Alhoewel het ontwerp van Springer een relatief laat voorbeeld van een dergelijk park is, is het wel een goed bewaard voorbeeld. De voor Springer kenmerkende Late Landschappelijke Stijl is zuiver gehanteerd. Dit in combinatie met de relatief hoge gaafheid van het ontwerp zorgen voor de hoge cultuurhistorische waarde. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering/ Waardering*** - Het park markeert de positie van de vestingwallen en de bolwerken van Schoonhoven; - Het park vormt een sterke drager van de ruimtelijke kwaliteit in dit deel van Schoonhoven als gevolg van: a) Slingerende paden; b) Doorzichten naar het gebied buiten het park c) Gebruik van hoogteverschillen; d) Bossages afgewisseld met solitaire bomen; e) Rotstuin.
CHW43		*Bastion* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Verdediging van stad en land 3. *Ligging*: Bastion 5 4. *Datering*: laatste twee decennia19e eeuw **Cultuurhistorische Waardering**

		In 1862 werd bij Koninklijk Besluit besloten tot de oprichting van een Artillerie-Instructie Compagnie te Schoonhoven. Het pand aan het Bastion 5 is onderdeel van dit deel van de Schoonhovense geschiedenis. Het gebouw dat dateert uit 1886 is gebouwd als exercitieloods, oefenlokaal. Pas na 1922 toen de het regiment Schoonhoven had verlaten werd de loods ingericht door de gemeente als kanonnenloods. De positie van het gebouw is stedenbouwkundig relevant vanwege de ligging op het voormalige bastion. Het negen traveeën diepe gebouw heeft een duidelijke 'loods'- typologie als gevolg van de eenvoudige en eenlaagse opbouw. De uitwerking is in zijn soberheid rijk gedetailleerd als gevolg van de gekozen classicistische bouwstijl. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering / Waardering*** - Markeert de positie van één van de voormalige bastions; - Zichtbare herinnering aan het militaire verleden; - Typologisch duidelijk herkenbare loods; - Eenduidige massaopbouw van één laag onder een flauw zadeldak; - Hoogwaarderige detaillering van de gevels en de kozijnen.
CHW247		*Brugleuningen* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Veerstraat, t.p.v. Scheepmakershaven 4. *Datering*: 20e eeuw 5. *Opdrachtgever:* gemeente Schoonhoven **Cultuurhistorische waardering** Architect Died Visser (1899 – 1977) was één van de toonaangevende architecten binnen de gemeente Schoonhoven. Hij was verantwoordelijk voor een groot aantal woningen en was tevens tussen 1926 en 1953 stadsarchitect van Schoonhoven. Uit deze periode dateert ook de brug over de Scheepmakershaven. De brug markeert het binnentreden van de stad en de positie van de Scheepmakershaven.

		Qua uitvoering, ambachtelijk baksteen gecombineerd met een stalen buis-leuning, past de brug binnen de stijlkenmerken van het Zakelijk Expressionisme van de jaren ’20 / ’30 van de 20e eeuw. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering / Waardering*** - Markering van de Scheepmakershaven; - Markering zuidelijke stadsentree; - Karakteristiek voorbeeld van brug met brugleuningen uit het Zakelijk Expressionisme; - Herkenbaar object in het oeuvre van de architect Died Visser
CHW51		*Pakhuis* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing / Verdediging stad en land 3. *Ligging*: Dam 7 4. *Datering*: eind 19e eeuw, latere verbouwingen aan exterieur **Cultuurhistorische waardering** Gedurende de 19e eeuw heeft op deze locatie een pakhuis gestaan, dat wellicht eerder dienst deed als militair hospitaal. Het pand is aan het einde van de 19e eeuw vervangen door een winkel annex woonhuis. In de jaren ’30 van de 20e eeuw is het pand gemoderniseerd, waarbij art deco details zijn toegevoegd aan de gevel. Het pand ondersteunt het ruimtelijke beeld van de historische gelaagdheid aan de Dam. De positie op de hoek van de Dam en de verbinding met het Doelenplein via de Waagstraat ondersteunt de historische functie op deze plek. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering / Waardering*** - Afleesbaarheid perceelsgewijze ontwikkeling van de stad; - Markante ligging op de hoek van de Dam en de verbinding met het Doelenplein; - Twee lagen onder haaks op de Dam gesitueerd zadeldak; - Ambachtelijke geveldetaillering; - Mogelijke bouwhistorische waarden aanwezig;

CHW55		*Julianaboom* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Historisch groen 3. *Ligging*: Doelenplein 4. *Datering*: 1909 5. *Opdrachtgever:* gemeente Schoonhoven **Cultuurhistorische waardering** De Julianaboom is van historische waarde vanwege de markering van een exacte gebeurtenis. De plaatsing van deze boom bij de geboorte van prinses Juliana op 30 april 1909 is afwijkend ten opzichte van de traditie van het plaatsen van 'kroningslindes' bij de wisseling van het staatshoofd, maar past binnen de traditie van het plaatsen van herinneringsbomen. De boom heeft een bescheiden vorm en verkeerd in ogenschijnlijk gezonde staat. Rondom de verder vrijstaande boom is een nieuw hekwerk aangebracht op een betonnen voet. Alhoewel deze qua een kopie is van het oorspronkelijke omringende hekwerk heeft deze beperkte cultuurhistorische waarde. Het tekstbord is een toevoeging die afwijkt van het oorspronkelijke hekwerk. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Solitaire linde - Omringend hekwerk - Zichtbare markering van een exacte gebeurtenis.
CHW59		*Willem-Alexanderboom* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Historisch groen 3. *Ligging*: Hoek Groene Singel / Koningin Julianastraat 4. *Datering*: 2013 5. *Opdrachtgever:* gemeente Schoonhoven

		Cultuurhistorische waardering De Willem-Alexanderboom is van historische waarde vanwege de markering van een exacte gebeurtenis. De plaatsing van deze boom bij de inhuldiging van koning Willem – Alexander past in de traditie van het plaatsen van 'kroningslindes' bij de wisseling van een staatshoofd. De boom is door zijn jonge leeftijd bescheiden in omvang. Om dezelfde reden moet de ogenschijnlijk gezondheid van de boom nog worden aangetoond. Rondom de verder vrijstaande boom is een zeshoekig omringend hekwerk aangebracht op een betonnen voet. Op het hekwerk is een opgewerkte stalen wimpel met bekroond medaillon aangebracht met de tekst: 'Willem Alexander Boom 2013' ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Solitaire linde - Omringend hekwerk - Zichtbare markering van een exacte gebeurtenis.
CHW62		Winkel annex woonhuis **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Haven 31 4. *Datering*: ca. 1880, winkelpui 1912 **Cultuurhistorische waardering** Het pand is een onderdeel van de historische gelaagdheid binnen het centrum van Schoonhoven, waarbij de gebouwen flexibele functies hadden. De cultuurhistorische waardering betreft naast de hoofdmassa van het gebouw met name de winkelpui met Art Nouveau details uit 1912. Deze ondersteunt het historische karakter van de Haven als straat met verschillende neringen en kleinschalige winkels. De pui heeft een zeldzaamheidswaarde vanwege de zeer fraaie detaillering van hardstenen en houten kolommen, de geknipte loodslab en de rollaag boven de pui.

		Ruimtelijke karakteristiek / Waardering - Zichtbare herinnering aan de ontwikkeling van kleine winkels aan de Haven; - Zichtbare herinnering aan de flexibiliteit in gebruik van panden aan de Haven; - Afleesbaarheid historische gelaagdheid en perceelsgewijze opbouw van de Haven; - Verrijking van het straatbeeld door de fraaie details in Art Nouveaustijl; - Vanwege de zeldzaamheid vormt het gebouw met de pui een ijkpunt in de stedenbouwkundige setting van de Haven; - De bouwmassa bestaande uit twee bouwlagen met schilddak en de bijbehorende hoogwaardige detaillering ondersteunen in hoge mate de ruimtelijke kwaliteit.
CHW63		Winkel annex woonhuis **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Haven 33 4. *Datering*: ca. 1890, winkelpui 1910 5. *Opdrachtgever/aannemer:* niet bekend / A. Woudenberg **Cultuurhistorische waardering** Het pand is een onderdeel van de historische gelaagdheid binnen het centrum van Schoonhoven, waarbij de gebouwen flexibele functies hadden. De woning is tevens in gebruik geweest als pastorie en waarschijnlijk ook als bakker. De cultuurhistorische waardering betreft naast de hoofdmassa van het gebouw met name de winkelpui met traditionele details uit 1910. Deze ondersteunt het historische karakter van de Haven als straat met verschillende neringen en kleinschalige winkels. De pui heeft een zeldzaamheidswaarde omdat de historische puien grotendeels uit het straatbeeld zijn verdwenen door de veranderende visie op de winkelinrichting. De detailleringen zijn gaaf bewaard gebleven waaronder de houten betimmeringen met art nouveaudetails, de gebogen raamdorpel met roedeverdeling in het bovenlicht voorzien van groen gekleurd glas. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Zichtbare herinnering aan de ontwikkeling van kleine winkels aan de Haven; - Zichtbare herinnering aan de flexibiliteit in gebruik van panden aan de Haven;

		- Afleesbaarheid historische gelaagdheid en perceelsgewijze opbouw van de Haven; - Verrijking van het straatbeeld door de fraaie details in Traditionele stijl met invloeden van de Art Nouveau; - Vanwege de zeldzaamheid vormt het gebouw met de pui een ijkpunt in de stedenbouwkundige setting van de Haven; - De bouwmassa bestaande uit ogenschijnlijk drie bouwlagen met schilddak achter een schijngevel en de bijbehorende hoogwaardige detaillering ondersteunen in hoge mate de ruimtelijke kwaliteit.
CHW65		*Winkel annex woonhuis* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Haven 43 4. *Datering*: kern 17e eeuws, huidige gevel 19e eeuw **Cultuurhistorische waardering** Het pand is een onderdeel van de historische gelaagdheid binnen het centrum van Schoonhoven, waarbij de gebouwen flexibele functies hadden. De cultuurhistorische waardering is met name te vinden in de ouderdom van de kern van het gebouw en de uitstraling van die ouderdom op de omgeving. De ligging op de hoek van de Haven en de stadhuisstraat zorgen voor een markante ligging, die ondersteunend is aan de betekenis van het gebouw voor de omgeving. De gevel vertoont een gave sobere detailleringen uit de late 19e eeuw. ***N.B.*** *inpandig zijn zichtbare sporen aanwezig van een voorganger van het betreffende pand.* ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Markante ligging op de hoek van de Stadhuisstraat en de Haven; - Zichtbare herinnering aan de ontwikkeling van kleine winkels aan de Haven; - Zichtbare herinnering aan de flexibiliteit in gebruik van panden aan de Haven; - Afleesbaarheid historische gelaagdheid en perceelsgewijze ontwikkeling van de Haven;

		- Kleinschalige winkelpui bestaande uit gecentreerde entree tussen twee etalagepuien met borstwering; - Traditionele, sobere detaillering; - Ondersteunt door de opbouw van twee bouwlagen onder een haaks op de Haven gelegen schilddak en de bijbehorende hoogwaardige detailleringen ondersteunen de aanwezige ruimtelijke kwaliteit.
CHW67		*Winkel annex woonhuis* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Haven 67 4. *Datering*: ca. 1890 **Cultuurhistorische waardering** Het pand is een onderdeel van de historische gelaagdheid binnen het centrum van Schoonhoven, waarbij de gebouwen flexibele functies hadden. De massaopbouw sluit naadloos aan op de bebouwing langs dit deel van de Haven. De cultuurhistorische waardering betreft naast de hoofdmassa van het gebouw met name de winkelpui met traditionele details in neoclassicistische stijl. Deze ondersteunt het historische karakter van de Haven als straat met verschillende neringen en kleinschalige winkels. De pui heeft een zeldzaamheidswaarde omdat de historische puien grotendeels uit het straatbeeld zijn verdwenen door de veranderende visie op de winkelinrichting. De detailleringen zijn gaaf bewaard gebleven waaronder de houten betimmeringen met neoclassicistische ornamenten en detailleringen. Het interieur is sterk verbouwd ten behoeve van de huidige functie als apotheek. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Zichtbare herinnering aan de ontwikkeling van kleine winkels aan de Haven; - Zichtbare herinnering aan de flexibiliteit in gebruik van panden aan de Haven; - Afleesbaarheid historische gelaagdheid en de perceelsgewijze opbouw van de Haven; - Verrijking van het straatbeeld door de fraaie details in Neoclassiscisme; - Vanwege de zeldzaamheid vormt het gebouw met de pui een ijkpunt in de

		stedenbouwkundige setting van de Haven; - De bouwmassa bestaande uit ogenschijnlijk drie bouwlagen met schilddak achter een schijngevel en de bijbehorende hoogwaardige detaillering ondersteunen in hoge mate de ruimtelijke kwaliteit.
CHW68		*Woonhuis* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Haven 7 4. *Datering*: ca. 1870 **Cultuurhistorische waardering** Het pand is een onderdeel van de historische gelaagdheid binnen het centrum van Schoonhoven, waarbij de gebouwen flexibele functies hadden. Dit voormalige herenhuis heeft dienst gedaan als burgemeesterswoning en pastorie voor de gereformeerde kerk. De massaopbouw sluit naadloos aan op de bebouwing langs dit deel van de Haven. Tussen nummer 7 en nummer 9 liep een steeg, resten hiervan zijn nog steeds beperkt waarneembaar. De cultuurhistorische waardering betreft naast de hoofdmassa van het gebouw met name de uitwerking van het gebouw in Eclectische bouwstijl. De ouderdom van de kern van het pad is waarschijnlijk hoger dan de gevel doet vermoeden. Deze gelaagdheid binnen het pand is onderdeel van de cultuurhistorische waardering. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Stedenbouwkundige ligging met restanten van een Middeleeuwse Steeg; - In- en uitpandige ouderdom straalt af op het stedenbouwkundige ensemble en de ruimtelijke kwaliteit van de openbare ruimte; - Afleesbaarheid historische gelaagdheid en perceelsgewijze opbouw van de Haven; - Vertegenwoordigt een diversiteit aan functies langs de Haven, waarbij dit pand vanwege de schaal, maatvoering en detaillering de duidelijke typologie van een notabelenhuis draagt; - Verrijking van het straatbeeld door de fraaie details in Eclecticistische stijl; - De bouwmassa bestaande uit twee bouwlagen met schilddak en de bijbehorende

		hoogwaardige detaillering ondersteunen in hoge mate de ruimtelijke kwaliteit.
CHW69		*Winkel annex woonhuis* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Haven 76 4. *Datering*: ca. 1900 **Cultuurhistorische waardering** Het pand is een onderdeel van de historische gelaagdheid binnen het centrum van Schoonhoven, waarbij de gebouwen flexibele functies hadden. De massaopbouw sluit naadloos aan op de bebouwing langs dit deel van de Haven. De cultuurhistorische waardering betreft naast de hoofdmassa van het gebouw met name de winkelpui met traditionele details in neoclassicistische stijl. Deze ondersteunt het historische karakter van de Haven als straat met verschillende neringen en kleinschalige winkels. De pui heeft een zeldzaamheidswaarde omdat de historische puien grotendeels uit het straatbeeld zijn verdwenen door de veranderende visie op de winkelinrichting. De detailleringen zijn gaaf bewaard gebleven waaronder de houten betimmeringen met neoclassicistische ornamenten en detailleringen. In het pand is een 17^{e}-eeuwse boogkelder aanwezig. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Zichtbare herinnering aan de ontwikkeling van kleine winkels aan de Haven; - Zichtbare herinnering aan de flexibiliteit in gebruik van panden aan de Haven; - Afleesbaarheid historische gelaagdheid en perceelsgewijze opbouw van de Haven; - Ouderdom van het pand straalt af op het stedenbouwkundige ensemble en de ruimtelijke kwaliteit van de openbare ruimte; - Verrijking van het straatbeeld door de fraaie details in Neoclassicisme; - Vanwege de zeldzaamheid vormt het gebouw met de pui een ijkpunt in de stedenbouwkundige setting van de Haven; - De bouwmassa bestaande uit ogenschijnlijk drie bouwlagen met schilddak achter een schijngevel en de bijbehorende hoogwaardige detaillering ondersteunen in

		hoge mate de ruimtelijke kwaliteit.
CHW70		*Burgermanswoning* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Havenstraat 12 4. *Datering*: eerste helft 19e eeuw **Cultuurhistorische waardering** De kleine burgermanswoning is gelegen aan de voormalige stadsrand van Schoonhoven. De ingetogen traditionele vormgeving past binnen het karakter van de straat met steeds wisselend vormgegeven bebouwing als gevolg van de perceelsgewijze groei en bedrijvigheid van de Havenstraat. De gevel vertoont gave detailleringen en veel oorspronkelijke gevelelementen. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Kleinschalige bebouwing, bestaande uit een haaks op de Havenstraat gelegen bouwlaag onder een zadeldak, die beeldbepalend is binnen de perceelsgewijze opbouw van de Havenstraat; - Bouwwijze en positie markeren de oude stadsrand van Schoonhoven; - De ouderdom en de ingetogen, maar hoogwaardige detaillering hebben in hoge mate een positieve invloed op de aanwezige ruimtelijke kwaliteit; - Traditionele bouwwijze met ambachtelijke materialen en hoogwaardige detaillering.
CHW71		*Burgermanswoning annex zilversmidhuis* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Havenstraat 17 4. *Datering*: eind 19e eeuw, ca. 1870

		Cultuurhistorische waardering De kleine zilversmidwoning en -werkplaats is gelegen aan de voormalige stadsrand van Schoonhoven. De ingetogen traditionele vormgeving past binnen het karakter van de straat met steeds wisselend vormgegeven bebouwing als gevolg van de perceelsgewijze groei en bedrijvigheid van de Havenstraat. De gevel vertoont gave detailleringen en veel oorspronkelijke gevelelementen. De stedenbouwkundige positie van het huis met een voortuin is het gevolg van een inmiddels gedempte sloot en een laantje, Rozenlaantje, dat aan de oostzijde van de sloot voor de huizen in de Havenstraat langs liep. Bijzondere vermelding verdient de functie van dit gebouwtje als zilversmidswerkplaats. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Kleinschalige bebouwing, bestaande uit een haaks op de Havenstraat gelegen bouwlaag onder een zadeldak, die beeldbepalend is binnen de perceelsgewijze opbouw van de Havenstraat; - Bouwwijze, positie en ouderdom markeren de oude stadsrand van Schoonhoven; - De voortuinen en terugliggende positie van het huis verwijzen naar de structuur van de sloot en het Rozenlaantje die door de Havenstraat liep; - De ouderdom en de ingetogen, maar hoogwaardige detaillering hebben in hoge mate een positieve invloed op de aanwezige ruimtelijke kwaliteit; - Traditionele bouwwijze met ambachtelijke materialen en hoogwaardige detaillering. N.B. Eerdere inventarisaties noteren voor dit pand een ouderdom die teruggaat tot 1770. De kadastrale kaart van 1830 geeft echter op de locatie waar deze woning is gelegen geen bebouwing aan. Daar deze kaart als zeer betrouwbaar en nauwkeurig kan worden beschouwd, gaat het hier in eerdere inventarisaties waarschijnlijk om een vergissing. Andere historische kaarten geven bebouwing aan tussen de Appel- en Schapenstraat vanaf het midden van de 19^{e} eeuw.
CHW73		*Woning annex zilversmidhuis* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Havenstraat 56

		4. *Datering*: eind 19e eeuw. Mogelijk oudere kern **Cultuurhistorische waardering** De kleine zilversmidwoning en -werkplaats is gelegen aan de voormalige stadsrand van Schoonhoven. De ingetogen traditionele vormgeving past binnen het karakter van de straat met steeds wisselend vormgegeven bebouwing als gevolg van de perceelsgewijze groei en bedrijvigheid van de Havenstraat. De gevel vertoont gave detailleringen en veel oorspronkelijke gevelelementen. De functie van het gebouw komt tot uiting in de twee voordeuren die in de voorgevel aanwezig zijn. De meest linkerdeur is smaller en doet vermoeden en deze verwijst mogelijk naar een oudere structuur waarbij er sprake was van een poort naar het achterterrein waar de werkplaats was gelegen. De kadastrale kaart uit 1830 geeft op deze plaats een zilversmidshuis aan van de zilversmid Lazonder. Het huis kan derhalve een oudere kern met bouwhistorisch waardevolle elementen bevatten. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Kleinschalige bebouwing, bestaande uit een haaks op de Havenstraat gelegen bouwlaag onder een mansardekap, die beeldbepalend is binnen de perceelsgewijze opbouw van de Havenstraat; - Bouwwijze, positie en ouderdom markeren de oude stadsrand van Schoonhoven; - De ouderdom en de ingetogen, maar hoogwaardige detaillering hebben in hoge mate een positieve invloed op de aanwezige ruimtelijke kwaliteit; - Traditionele bouwwijze met ambachtelijke materialen en hoogwaardige detaillering; - Functie huis annex werkplaats is afleesbaar uit de opbouw van de gevel.
CHW76		*Woning annex zilversmidhuis* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Havenstraat 62 4. *Datering*: midden 19e eeuw **Cultuurhistorische waardering**

		De zilversmidwoning en -werkplaats is gelegen aan de voormalige stadsrand van Schoonhoven. De ingetogen traditionele vormgeving past binnen het karakter van de straat met steeds wisselend vormgegeven bebouwing als gevolg van de perceelsgewijze groei en bedrijvigheid van de Havenstraat. De gevel vertoont gave detailleringen en veel oorspronkelijke gevelelementen, zoals de kozijnen en gevelbeëindiging. De functie van het gebouw komt tot uiting in de uitbouw onder lessenaarsdak. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Kleinschalige bebouwing, bestaande uit anderhalve haaks op de Havenstraat gelegen bouwlaag onder een zadel-/lessenaarsdak, die beeldbepalend is binnen de perceelsgewijze opbouw van de Havenstraat; - Bouwwijze, positie en ouderdom markeren de oude stadsrand van Schoonhoven; - De ouderdom en de ingetogen, maar hoogwaardige detaillering hebben in hoge mate een positieve invloed op de aanwezige ruimtelijke kwaliteit; - Traditionele bouwwijze met ambachtelijke materialen en hoogwaardige detaillering; - Functie huis annex werkplaats afleesbaar uit de opbouw van de gevel.
CHW77		*Woning annex zilversmidhuis* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Havenstraat 68 4. *Datering*: ca. 1900 **Cultuurhistorische waardering** De kleine zilversmidwoning en -werkplaats is gelegen aan de voormalige stadsrand van Schoonhoven. De fraai geornamenteerde, traditionele baksteenarchitectuur past binnen het karakter van de straat met steeds wisselend vormgegeven bebouwing, als gevolg van de perceelsgewijze groei, en bedrijvigheid van de Havenstraat. De gevel vertoont gave detailleringen en veel oorspronkelijke gevelelementen, zoals het decoratieve en ambachtelijke baksteengebruik, de raamstrekken boven de kozijnen en de gevelbeëindiging. De functie van het gebouw komt tot uiting in de twee deuren die in de voorgevel aanwezig zijn.

		Ruimtelijke karakteristiek / Waardering - Kleinschalige bebouwing, bestaande uit anderhalve haaks op de Havenstraat gelegen bouwlaag onder een gebroken zadeldak, die beeldbepalend is binnen de perceelsgewijze opbouw van de Havenstraat; - Bouwwijze, positie en ouderdom markeren de oude stadsrand van Schoonhoven; - De ouderdom en de ingetogen, maar hoogwaardige detaillering hebben in hoge mate een positieve invloed op de aanwezige ruimtelijke kwaliteit; - Traditionele bouwwijze met ambachtelijke materialen en hoogwaardige detaillering; - Functie huis annex werkplaats afleesbaar uit de opbouw van de gevel.
CHW84		*Stal - Wagenschuur* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Havenstraatse Wal 1 4. *Datering*: vroeg 19e eeuw **Cultuurhistorische waardering** De stal annex wagenschuur is onderdeel van het oude ensemble rondom de korenmolen “de Hoop’ die op hoek van de Havenstraatse Wal en de Voorhaven heeft gestaan. De molen is inmiddels verdwenen. Deze kleine wagenschuur annex stal ligt evenwijdig aan de weg. Het utilitaire gebruik en de bijbehorende vormgeving is passend binnen de typologie van bebouwing aan de oostzijde van de Havenstraatse Wal. Het gebouwtje bestaat uit anderhalve bouwlaag onder een zadeldak. Het is typologisch herkenbaar aan de geleding van de gevel met een grote gevelopening waar inmiddels nieuwe garage- (voorheen wagen)deuren in zijn geplaatst.

		De ouderdom van dit utilitair ontworpen gebouwtje is afleesbaar in de gevelelementen en de detailleringen. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Kleinschalige bebouwing, bestaande uit anderhalve, evenwijdig aan de Havenstraatse Wal gelegen, bouwlaag onder een zadeldak; - Functie, bouwwijze, positie en ouderdom markeren de oude stadsrand van Schoonhoven; - De ouderdom en de ingetogen, maar hoogwaardige detaillering hebben in hoge mate een positieve invloed op de aanwezige ruimtelijke kwaliteit; - Traditionele bouwwijze met ambachtelijke materialen en hoogwaardige detaillering; - De utilitaire bouw van de wagenschuur annex stal is ondersteunend aan de bebouwingstypologie en de perceelsgewijze opbouw aan de oostzijde van de Havenstraatse Wal.
CHW89		*Complex arbeiderswoningen* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Havenstraatse Wal 6 tot en met 20 (even nummers) 4. *Datering*: Begin 20e eeuw **Cultuurhistorische waardering** Deze rij arbeiderswoningen dateert van het begint van de 20e eeuw. De woningen vormen een zeldzame verschijning door de gebruikte architectuurstijl, de Art Nouveau, en de rijke detaillering van het ontwerp. De keuze voor deze bouwstijl is niet eigen aan de typologie van de woningen, die vaak juist vaak laten kenmerken door een zekere mate van soberheid. De duidelijk als eenheid ontworpen woningen bepalen in hoge mate de ruimtelijke kwaliteit en het ensemble van de westelijke straatwand van de Havenstraatse Wal. De topgevels hebben sierlijke vormen. De kop- en de eindwoning zijn evenwijdig aan de straat opgetrokken in één bouwlaag onder een zadeldak met opgemetselde dakkapel. De tussengelegen woningen liggen haaks op de Havenstraatse Wal en bestaan uit één bouwlaag onder een gebroken zadeldak.

	 	Ruimtelijke karakteristiek / Waardering - Ensemble van 8 arbeiderswoningen in ambachtelijke en decoratieve baksteenarchitectuur; - Bouwmassa bestaande uit één bouwlaag onder respectievelijk een dwarskap met opgemetselde dakkapel en een haaks op de straat gelegen gebroken zadeldak; - Rijkdom van de baksteenarchitectuur, detaillering art Nouveaustijl en sierlijke gevelbeëindiging vormen een beeldbepalend element in de straatwand Havenstraatse Wal en dragen direct bij aan de ruimtelijke kwaliteit van de Havenstraatse Wal.
CHW90		*Burgermanswoning (onderdeel van een complex)* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Jan Kortlandstraat 17 4. *Datering*: Laatste kwart 19^{e} eeuw

		Cultuurhistorische waardering De westelijke straatwand van de Jan Kortlandstraat 11 tot en met 21 bestaat uit een ensemble van burgermanswoningen met een duidelijke eenheid in ontwerp. De woningen nummer 11/13, 19/21 en de woningen nummer 15/17 verschillen onderling in uitvoering, maar vormen tezamen toch een eenheid. Jan Kortlandstraat 15 en 17 vormen het middenblok van dit ensemble. De woningen aan deze straat markeren de oostelijke stadsrand nabij de Grote gracht en het stadspark. De architectuur in eclecticistische bouwtrant met lijstgevel heeft gave ornamentiek en detailleringen. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Zichtbaar onderdeel van een historisch ensemble aan de westzijde van de Jan Kortlandstraat; - Door ouderdom en positionering markeert dit ensemble in het algemeen en deze woning in het bijzonder de oostelijke bebouwingsgrens van de stad Schoonhoven aan het einde van de 19e eeuw; - Rijke en gave ornamentiek en detaillering van de traditionele baksteenarchitectuur met eclecticistische kenmerken vormen een beeldbepalend element in de Jan Kortlandstraat en versterken in die hoedanigheid de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse; - Bouwmassa bestaat uit ogenschijnlijk twee bouwlagen achter een lijstgevel onder een gebroken zadeldak. N.B. Jan Kortlandstraat 11, 13 en 15 hebben de status van gemeentelijk monument.
CHW91		*Burgermanswoning (onderdeel van een complex)* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Jan Kortlandstraat 19 4. *Datering*: Laatste kwart 19e eeuw ***Cultuurhistorische waardering*** De westelijke straatwand van de Jan Kortlandstraat 11 tot en met 21 bestaat uit een

		ensemble van burgermanswoningen met een duidelijke eenheid in ontwerp. De woningen nummer 11/13, 19/21 en de woningen nummer 15/17 verschillen onderling in uitvoering, maar vormen tezamen toch een eenheid. Jan Kortlandstraat 11/13 en 19/21 vormen de buitenste blokken van dit ensemble. De woningen aan deze straat markeren de oostelijke stadsrand nabij de Grote gracht en het stadspark. De woning in decoratieve overgangsarchitectuur heeft een nog gave ornamentiek en detailleringen in de vorm van o.a. mozaïeken in de boogvelden en een fijnzinnig gedetailleerde dakrand. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Zichtbaar onderdeel van een historisch ensemble aan de westzijde van de Jan Kortlandstraat; - Door ouderdom en positionering markeert dit ensemble in het algemeen en deze woning in het bijzonder de oostelijke bebouwingsgrens van de stad Schoonhoven aan het einde van de 19e eeuw; - Rijke en gave ornamentiek en detaillering van de decoratieve baksteenarchitectuur met kenmerken van de Overgangsstijl vormen een beeldbepalend element in de Jan Kortlandstraat en versterken in die hoedanigheid de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse; - Bouwmassa bestaat uit één bouwlaag onder een bewoonbare en gebroken zadeldak. N.B. Jan Kortlandstraat 11, 13 en 15 hebben de status van gemeentelijk monument.
CHW92		*Burgermanswoning (onderdeel van een complex)* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Jan Kortlandstraat 21 4. *Datering*: Laatste kwart 19e eeuw ***Cultuurhistorische waardering*** De westelijke straatwand van de Jan Kortlandstraat 11 tot en met 21 bestaat uit een

		ensemble van burgermanswoningen met een duidelijke eenheid in ontwerp. De woningen nummer 11/13, 19/21 en de woningen nummer 15/17 verschillen onderling in uitvoering, maar vormen tezamen toch een eenheid. Jan Kortlandstraat 11/13 en 19/21 vormen de buitenste blokken van dit ensemble. De woningen aan deze straat markeren de oostelijke stadsrand nabij de Grote gracht en het stadspark. De woning in decoratieve overgangsarchitectuur heeft een nog gave ornamentiek en detailleringen in de vorm van o.a. mozaïeken in de boogvelden en een fijnzinnig gedetailleerde dakrand. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Zichtbaar onderdeel van een historisch ensemble aan de westzijde van de Jan Kortlandstraat; - Door ouderdom en positionering markeert dit ensemble in het algemeen en deze woning in het bijzonder de oostelijke bebouwingsgrens van de stad Schoonhoven aan het einde van de 19e eeuw; - Rijke en gave ornamentiek en detaillering van de decoratieve baksteenarchitectuur met kenmerken van de Overgangsstijl vormen een beeldbepalend element in de Jan Kortlandstraat en versterken in die hoedanigheid de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse; - Bouwmassa bestaat uit één bouwlaag onder een bewoonbare en gebroken zadeldak. N.B. Jan Kortlandstraat 11, 13 en 15 hebben de status van gemeentelijk monument.
CHW95		*Winkel annex woonhuis* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Kerkstraat 3 4. *Datering*: derde kwart 19e eeuw, ca. 1870 **Cultuurhistorische waardering** Het pand is een onderdeel van de historische gelaagdheid binnen het centrum van

		Schoonhoven, waarbij de gebouwen flexibele functies hadden. Het pand heeft naast een winkel- en woonhuis functie in de vroege 19e eeuw tevens enkele jaren dienst gedaan als synagoge. De smalle massaopbouw doet vermoeden dat er sprake is van een middeleeuwse structuur en mogelijke bouwhistorische restanten daarvan in het gebouw. De huidige gevel en massaopbouw sluiten naadloos aan op de perceelsgewijze opbouw en de bedrijvigheid binnen het historisch centrum van Schoonhoven. De cultuurhistorische waardering betreft, naast de hoofdmassa van het gebouw en mogelijke bouwhistorische restanten, met name ook de historische winkelpui met traditionele details in neoclassicistische stijl. Deze ondersteunt het historische karakter van de Kerkstraat als straat met verschillende neringen en kleinschalige winkels. De pui heeft een zeldzaamheidswaarde omdat de historische puien grotendeels uit het straatbeeld zijn verdwenen door de veranderende visie op de winkelinrichting. De detailleringen zijn gaaf bewaard gebleven waaronder de houten betimmeringen met neoclassicistische ornamenten en detailleringen. Het pand vormt vanwege de pui een ensemble met nummer 5 en 7, die ook een historische pui bezitten. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Zichtbare herinnering aan de ontwikkeling van kleine winkels aan de Kerkstraat; - Zichtbare herinnering aan de flexibiliteit in gebruik van panden en daarmede de afleesbaarheid van de historische gelaagdheid van de Kerkstraat; - Het pand met pui vormt een beeldbepalende drager van de ruimtelijke kwaliteit in de Kerkstraat; - Ouderdom, de gave baksteenarchitectuur en de hoogwaardige detaillering van het pand stralen af op het stedenbouwkundige ensemble en de ruimtelijke kwaliteit van de openbare ruimte; - Vanwege de zeldzaamheid vormt het gebouw met de pui een ijkpunt in de stedenbouwkundige setting van de Kerkstraat; - De bouwmassa bestaande uit ogenschijnlijk drie bouwlagen met zadeldak en wolfseind achter een schijngevel en de bijbehorende hoogwaardige detaillering ondersteunen in hoge mate het beeld van de perceelsgewijze ontwikkeling van de Kerkstraat.
CHW96		*Winkel annex woonhuis*

Feiten

1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument
2. *Thema*: Bedrijvigheid
3. *Ligging*: Kerkstraat 5
4. *Datering*: ca. 1895

Cultuurhistorische waardering

Het pand is een onderdeel van de historische gelaagdheid binnen het centrum van Schoonhoven, waarbij de gebouwen flexibele functies hadden. Het is goed mogelijk dat het pand inpandig nog bouwhistorische restanten bevat van de oudere structuren en bebouwing die op deze locatie lagen.
De huidige gevel in Neorenaissancestijl en massaopbouw sluiten naadloos aan op de perceelsgewijze opbouw en de bedrijvigheid binnen het historisch centrum van Schoonhoven.
De cultuurhistorische waardering betreft, naast de hoofdmassa van het gebouw en mogelijke bouwhistorische waarden, met name ook de historische winkelpui met traditionele details in neoclassicistische stijl. Deze ondersteunt het historische karakter van de Kerkstraat als straat met verschillende neringen en kleinschalige winkels. De pui heeft een zeldzaamheidswaarde omdat de historische puien grotendeels uit het straatbeeld zijn verdwenen door de veranderende visie op de winkelinrichting. De detailleringen zijn gaaf bewaard gebleven waaronder de houten betimmeringen met decoratieve en zeer rijke neoclassicistische ornamenten en detailleringen, zoals het glas-in-lood in de bovenlichten. Het pand vormt vanwege de pui een ensemble met nummer 3 en 7, die ook een historische pui bezitten.

Ruimtelijke karakteristiek / Waardering/ Waardering

- Zichtbare herinnering aan de ontwikkeling van kleine winkels aan de Kerkstraat;
- Zichtbare herinnering aan de flexibiliteit in gebruik van panden;
- Het pand met pui versterkt de afleesbaarheid van de historische gelaagdheid van de Kerkstraat en is daarmee een beeldbepalende drager van de ruimtelijke kwaliteit in de Kerkstraat;
- Ouderdom, de gave baksteenarchitectuur en de hoogwaardige detaillering van het pand stralen af op het stedenbouwkundige ensemble en de ruimtelijke en beeldkwaliteit van de openbare ruimte;
- Vanwege de zeldzaamheid vormt het gebouw met de pui een ijkpunt in de

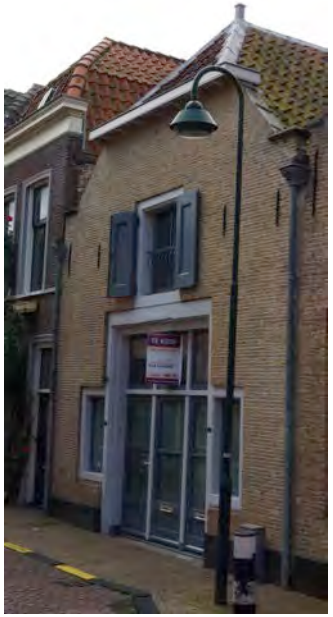
		stedenbouwkundige setting van de Kerkstraat; - De bouwmassa bestaande uit ogenschijnlijk drie bouwlagen met schilddak achter een schijngevel en de bijbehorende hoogwaardige detaillering ondersteunen in hoge mate het beeld van de perceelsgewijze ontwikkeling van de Kerkstraat.
CHW97		*Winkel annex woonhuis* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Kerkstraat 7 4. *Datering*: ca. 1895 **Cultuurhistorische waardering** Het pand is een onderdeel van de historische gelaagdheid binnen het centrum van Schoonhoven, waarbij de gebouwen flexibele functies hadden. Het is goed mogelijk dat het pand inpandig nog bouwhistorische restanten bevat van de oudere structuren en bebouwing die op deze locatie lagen. De huidige gevel in zwakke neoclassicistische bouwstijl en massaopbouw sluiten naadloos aan op de perceelsgewijze opbouw en de bedrijvigheid binnen het historisch centrum van Schoonhoven. De cultuurhistorische waardering betreft, naast de hoofdmassa van het gebouw en mogelijke bouwhistorische waarden, met name ook de historische winkelpui met traditionele details in neoclassicistische stijl. Deze ondersteunt het historische karakter van de Kerkstraat als straat met verschillende neringen en kleinschalige winkels. De pui heeft een zeldzaamheidswaarde omdat de historische puien grotendeels uit het straatbeeld zijn verdwenen door de veranderende visie op de winkelinrichting. De detailleringen zijn gaaf bewaard gebleven waaronder de houten betimmeringen met neoclassicistische decoratieve en rijke ornamenten en detailleringen, zoals het bovenlicht met de roedenverdeling. Het pand vormt vanwege de pui een ensemble met nummer 3 en 5, die ook een historische pui bezitten. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering/ Waardering*** - Zichtbare herinnering aan de ontwikkeling van kleine winkels aan de Kerkstraat;

		- Zichtbare herinnering aan de flexibiliteit in gebruik van panden - Het pand met pui versterkt de afleesbaarheid van de historische gelaagdheid van de Kerkstraat en is daarmee een beeldbepalende drager van de ruimtelijke kwaliteit in de Kerkstraat; - Ouderdom, de gave baksteenarchitectuur en de hoogwaardige detaillering van het pand stralen af op het stedenbouwkundige ensemble en de ruimtelijke kwaliteit van de openbare ruimte; - Vanwege de zeldzaamheid vormt het gebouw met de pui een ijkpunt in de stedenbouwkundige setting van de Kerkstraat; - De bouwmassa bestaande uit ogenschijnlijk drie bouwlagen met schilddak achter een schijngevel en de bijbehorende hoogwaardige detaillering ondersteunen in hoge mate het beeld van de perceelsgewijze ontwikkeling van de Kerkstraat.
CHW99		*Pakhuis* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Koestraat 10 4. *Datering*: eind 18e , begin 19e eeuw 5. *Opdrachtgever:* mogelijk koekenbakker H. Van Soolingen **Cultuurhistorische waardering** Het gebouwtje is al sinds het einde van de 18e / begin 19e eeuw in gebruik als pakhuis. Eerst ten behoeve van Koekebakker Hermanus van Soolingen, later als kolenpakhuis voor de firma Hoogenboezem. Het utilitaire gebruik en de bijbehorende vormgeving is passend binnen de steeds zeldzamer wordende bedrijfsbebouwing in de Koestraat. Het gebouwtje bestaat uit anderhalve bouwlaag onder een zadeldak. Het is typologisch herkenbaar aan de geleding van de gevel met een grote wagendeuren op de begane grond en laaddeuren op de zolderverdieping. De ouderdom van dit utilitair ontworpen gebouwtje is afleesbaar in de gevelelementen en de detailleringen, zoals het vlechtwerk en de luiken. N.B. Het is betreurenswaardig dat de stalramen uit de voorgevel zijn gehaald en de openingen zijn dichtgemetseld.

		Ruimtelijke karakteristiek / Waardering - Kleinschalige bebouwing, bestaande uit één, haaks op de Koestraat gelegen, bouwlaag onder een bruikbaar zadeldak; - Functie, bouwwijze, positie en ouderdom markeren de historische bedrijvigheid van de Koestraat; - De ouderdom en de ingetogen, maar hoogwaardige detaillering hebben in hoge mate een positieve invloed op de aanwezige ruimtelijke kwaliteit; - Traditionele baksteenarchitectuur met ambachtelijke materialen en hoogwaardige detaillering; - De utilitaire bouw van het pakhuis is ondersteunend aan de bebouwingstypologie en de perceelsgewijze opbouw aan de westzijde van de Koestraat.
CHW100		*Werkplaats* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Koestraat 108 4. *Datering*: 18e eeuw, mogelijk begin 19e eeuw **Cultuurhistorische waardering** Het gebouwtje heeft een lange ontstaansgeschiedenis, hetgeen afleesbaar is uit de gevelopbouw. De tweede bouwlaag is van hogere ouderdom dan de gevel op de eerste bouwlaag. De Empirekozijnen uit het eerste kwart van de 19e eeuw hebben in zichzelf al een hoge architectuurhistorische waarde. De pui op de eerste bouwlaag dateert uit 1933. Opvallend is ook de gevelsteen “het Fortuyn’, met de datering 1643 erop. Het gebouw is met de twee bouwlagen onder een plat duidelijk niet meer in oorspronkelijk vorm. Het pand heeft waarschijnlijk een trap-, klok- of tuitgevel gehad. Het samenstel van nog aanwezige elementen doet vermoeden dat er achter de gevel nog veel bouwhistorische waarden aanwezig zijn. Het gebouw vormt door zijn vormgeving en aanwezigheid van zeer oude gevelelementen en detailleringen een belangrijke speler in de afleesbaarheid van de historische ontwikkeling van de Koestraat. Stedenbouwkundig speelt het gebouw daarnaast tevens een rol in de afleesbaarheid van de perceelsgewijze gegroeide stad. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering***

		- Kleinschalige bebouwing, bestaande uit twee, haaks op de Koestraat gelegen, bouwlagen onder een plat dak; - De ouderdom en de ingetogen, maar hoogwaardige detaillering en gevelelementen hebben onder andere vanwege de hoge architectuurhistorische waarde, in hoge mate een positieve invloed op de aanwezige ruimtelijke kwaliteit; - Het gebouw is door zijn ouderdom een zichtbare herinnering aan de lange ontwikkelingsgeschiedenis van de Koestraat; - Gebouw ondersteunt de afleesbaarheid van de perceelsgewijze ontwikkelde stad.
CHW101		*Werkplaats* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Koestraat 118 4. *Datering*: 18e eeuw, mogelijk begin 19e eeuw **Cultuurhistorische waardering** Het gebouwtje heeft waarschijnlijk aan het begin van de 19e eeuw dienst gedaan als smederij. Het gebouw is, met één bouwlaag onder een evenwijdig aan de straat geplaatst schilddak en daarachter een plat dak, niet meer in oorspronkelijke vorm. De functie van het gebouwtje als werkplaats / smederij ondersteunt het historisch beeld van de straat met naast woonfuncties ook veel bedrijvigheid. Het samenstel van nog aanwezige bouwelementen in de gevel, zoals de kozijnen uit de laatste decennia van de 18e eeuw/ begin 19e eeuw, doet vermoeden dat er achter de gevel nog bouwhistorische waarden aanwezig zijn. De ouderdom van de gevelonderdelen hebben een hoge architectuurhistorische waarde. Het gebouw vormt door zijn vormgeving en aanwezigheid van zeer oude gevelelementen en detailleringen een belangrijks speler in de afleesbaarheid van de historische ontwikkeling van de Koestraat. Stedenbouwkundig speelt het gebouw daarnaast tevens een rol in de afleesbaarheid van de perceelsgewijze gegroeide stad. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Kleinschalige bebouwing, bestaande uit één, haaks op de Koestraat gelegen, bouwlaag onder een zadel- en platdak;

		- De ouderdom en de ingetogen, maar hoogwaardige detaillering en gevelelementen hebben onder andere vanwege de hoge architectuurhistorische waarde, in hoge mate een positieve invloed op de aanwezige ruimtelijke kwaliteit; - Het gebouw is door zijn ouderdom een zichtbare herinnering aan de lange ontwikkelingsgeschiedenis van de Koestraat; - Het gebouw is een zichtbare herinnering aan de Koestraat als een straat waarin wonen en bedrijvigheid hand in hand gingen; - Het gebouw ondersteunt de afleesbaarheid van de perceelsgewijze ontwikkelde stad.
CHW106		*Woning annex zilversmidhuis* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Koestraat 138 140 4. *Datering*: Derde kwart 19e eeuw **Cultuurhistorische waardering** De dubbele burgermanswoning herbergt achter nummer 140 tevens een zilversmidwerkplaats. De traditionele, sobere baksteenarchitectuur past binnen het karakter van de straat met steeds wisselend vormgegeven bebouwing, als gevolg van de perceelsgewijze groei, en bedrijvigheid van de Koestraat. De gevel met neoclassicistische trekken vertoont gave detailleringen en veel oorspronkelijke gevelelementen, zoals het ambachtelijke baksteengebruik, de lijsten rondom de kozijnen en de gevelbeëindiging. De functie van het gebouw komt voornamelijk tot uiting in de op het achterterrein gelegen werkplaats. Het gebouw vormt door zijn vormgeving en aanwezigheid van zeer oude gevelelementen en detailleringen een belangrijks speler in de afleesbaarheid van de historische ontwikkeling van de Koestraat. Stedenbouwkundig speelt het gebouw daarnaast tevens een rol in de afleesbaarheid van de perceelsgewijze gegroeide stad. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - De bebouwing, bestaande uit twee gekoppelde twee bouwlagen hoge bouwmassa's onder een individueel en afgeknot schilddak, haaks op de Koestraat gelegen;

		- De ouderdom en de ingetogen, maar hoogwaardige detaillering hebben in hoge mate een positieve invloed op de aanwezige ruimtelijke kwaliteit; - Traditionele bouwwijze met ambachtelijke materialen en hoogwaardige detaillering; - De dubbele burgermanswoning vormt een zichtbare herinnering aan de Koestraat als een straat waarin wonen en bedrijvigheid hand in hand gingen; - Het gebouw ondersteunt de afleesbaarheid van de perceelsgewijze ontwikkelde stad.
CHW107		*Pakhuis / stal* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Koestraat 142 4. *Datering*: 18e / 19e eeuw **Cultuurhistorische waardering** De oorspronkelijke functie van het gebouw is niet helemaal duidelijk. Gezien de vermoedelijke ouderdom zou de kadastrale onderlegger uit het begin van de 19e eeuw de juiste functie aangeven. Destijds was het gebouw in gebruik als stal van de stad Schoonhoven. De typologie van het gebouw doet daarentegen ook sterk denken aan die van een pakhuis. Beiden typologieën sluiten echter op elkaar aan. Beide functies hebben grote wagendeuren op de eerste bouwlaag ten behoeve van het laden van goederen of het toelaten van een wagen. Op de tweede bouwlaag is sprake van een hooizolder of laadluik voor goederen. Het gebouwtje bestaat uit één bouwlaag onder een zadeldak met wolfseind. Het utilitaire gebruik en de bijbehorende vormgeving is passend binnen de typologie van bebouwing aan de westzijde van de Koestraat waar naast het wonen ook een hoge mate van bedrijvigheid te vinden was. De traditionele, sobere baksteenarchitectuur past binnen het karakter van de straat met steeds wisselend vormgegeven bebouwing, als gevolg van de perceelsgewijze groei, en bedrijvigheid van de Koestraat. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Kleinschalige bebouwing, bestaande uit één, haaks op de Koestraat gelegen, bouwlaag onder een zadeldak met wolfseind;

		- Traditionele bouwwijze met ambachtelijke materialen en hoogwaardige detaillering; - De utilitaire bouw van deze stal / pakhuis is ondersteunend aan de bebouwingstypologie en bedrijvigheid aan de westzijde van de Koestraat; - Het gebouw ondersteunt de afleesbaarheid van de perceelsgewijze ontwikkelde stad.
CHW111		*Pakhuis* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Koestraat 47b 4. *Datering*: 18e eeuw **Cultuurhistorische waardering** Het gebouwtje stond op het erf van Haven 66 en vormde een bijgebouw van deze woning. Wanneer de kadastrale scheiding van deze twee objecten precies heeft plaatsgevonden, is niet duidelijk. Wel is overduidelijk zichtbaar dat het gebouwtje aan de Koestraat 47b een utilitair bijgebouw betreft. Het heeft mogelijk dienst gedaan als opslag of als stal en wagenschuur. Het gebruik en de bijbehorende vormgeving is passend binnen de steeds zeldzamer wordende bedrijfsbebouwing in de Koestraat. Het gebouwtje bestaat uit anderhalve bouwlaag onder een evenwijdig aan de straat gelegen zadeldak. Het is typologisch herkenbaar aan de geleding van de gevel met grote wagendeuren en een verder blinde geleding. De ouderdom van dit utilitair ontworpen gebouwtje is afleesbaar in de gevelelementen en de detailleringen, zoals het metselwerk en de muurankers. De traditionele, sobere baksteenarchitectuur past binnen het karakter van de straat met steeds wisselend vormgegeven bebouwing, als gevolg van de perceelsgewijze groei van de Koestraat. N.B. De dakkapel vormt qua maat een vergroving van het verder zo ingetogen gebouwtje. Vanuit de herbestemming van het gebouw is deze toevoeging wel begrijpelijk. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Kleinschalige bebouwing, bestaande uit anderhalve, evenwijdig aan de Koestraat gelegen, bouwlaag onder een zadeldak;

		- Functie, bouwwijze en ouderdom zijn ondersteunend aan de bebouwingstypologie en de perceelsgewijze opbouw aan de westzijde van de Koestraat - De ouderdom en de ingetogen, maar hoogwaardige detaillering hebben in hoge mate een positieve invloed op de aanwezige ruimtelijke kwaliteit; - Traditionele baksteenarchitectuur met ambachtelijke materialen en hoogwaardige detaillering; - De oorspronkelijke functie als bijgebouw is duidelijk afleesbaar in de gevelgeleding.
CHW112		*Werkplaats annex woonhuis* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Koestraat 48 4. *Datering*: 18e / begin 19e eeuw **Cultuurhistorische waardering** Het gebouw is waarschijnlijk omgebouwd van woonhuis naar werkplaats. Boven de werkplaats werd gewoond. De pui dateert van rond 1900. Het gebruik en de bijbehorende vormgeving is passend binnen de steeds zeldzamer wordende bedrijfsbebouwing in de Koestraat. Het gebouwtje bestaat uit één bouwlaag en een achter een lijstgevel verstopte bewoonbaar schilddak. Het is typologisch herkenbaar aan de geleding van de gevel met een grote werkplaatsdeuren. De laat 18e-eeuwse kozijnen in de gevel van de zolderverdieping in de lijstgevel hebben op zichzelf al een hoge architectuurhistorische waarde. Aannemelijk is dat ook inpandig veel bouwhistorische restanten aanwezig zullen zijn. De ouderdom van deze werkplaats annex woonhuis is afleesbaar in de gevelelementen en de detailleringen, zoals de muurankers, de gevelbeëindiging en de kozijnen op de zolderverdieping. De traditionele, sobere baksteenarchitectuur past binnen het karakter van de straat met steeds wisselend vormgegeven bebouwing, als gevolg van de perceelsgewijze groei, en bedrijvigheid van de Koestraat. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - De bouwmassa bestaat uit één bouwlaag en een achter een lijstgevel verstopt, bewoonbaar schilddak;

		- Functie, bouwwijze en ouderdom versterken de bebouwingstypologie en de perceelsgewijze opbouw aan de westzijde van de Koestraat - De ouderdom en de ingetogen, maar hoogwaardige detaillering hebben in hoge mate een positieve invloed op de aanwezige ruimtelijke kwaliteit; - Traditionele baksteenarchitectuur met ambachtelijke materialen en hoogwaardige detaillering.
CHW115		*Woonhuis – winkel* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Koestraat 59 4. *Datering*: kern 17e eeuw, gevel 19e eeuw **Cultuurhistorische waardering** Achter de 19e-eeuwse gevel gaat waarschijnlijk en ouder, 17e-eeuws, pand schuil. Mogelijk betrof het eerst een woning die later is omgebouwd naar een winkel annex werkplaats. In de achtertuin is een zilversmederij gelegen. Het gevel is voorzien van een karakteristieke winkelpui uit de 19e eeuw. Deze is niet meer geheel in tact, maar de hoofdstructuur van de pui met de fraai versierde stijlen en bovenlichten zijn dat nog wel. Het gebouwtje bestaat uit één bouwlaag en een achter een lijstgevel verstopte bewoonbaar zadeldak met voorschild. Aannemelijk is dat ook inpandig veel bouwhistorische waarden aanwezig zullen zijn. De ouderdom van deze winkel annex woonhuis is afleesbaar in de gevelelementen en de detailleringen, zoals de muurankers, de gevelbeëindiging en de kozijnen op de zolderverdieping. De traditionele, sobere lijstgevel past binnen het karakter van de straat met steeds wisselend vormgegeven bebouwing, als gevolg van de perceelsgewijze groei, en bedrijvigheid van de Koestraat. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - De bouwmassa bestaat uit één bouwlaag en een achter een lijstgevel verstopt, bewoonbaar zadeldak met voorschild; - Functie, bouwwijze en ouderdom versterken de bebouwingstypologie en de

		perceelsgewijze opbouw aan de oostzijde van de Koestraat - De ouderdom en de ingetogen, maar hoogwaardige, detaillering hebben in hoge mate een positieve invloed op de aanwezige ruimtelijke kwaliteit; - Traditionele lijstgevel met ambachtelijke materialen en hoogwaardige detaillering.
CHW127		*Burgermanswoning* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Korte Dijk 17 4. *Datering*: Vermoedelijk 19e eeuws woonhuis met een nieuwe gevel uit 1907 ***Cultuurhistorische waardering*** De Korte Dijk was onderdeel van de bescherming tegen de Lek. Pas na de aanleg van de zuidelijke delen van vesting is de straat grootschalig bebouwd en in gebruik genomen als stedelijke straat. De straatwand is voornamelijk ingericht met voorname burgermanswoningen. Meer richting het oosten van de zuidelijke straatwand zijn ook bedrijven en pakhuizen te vinden. De burgermanswoning in twee bouwlagen onder een evenwijdig aan de straat gelegen zadeldak is traditioneel vormgegeven in overgangsarchitectuur. De ornamentiek en detaillering is van hoge kwaliteit, zoals de strekse bogen boven de kozijnen, de met geglazuurde, keramische tegels gevulde boogvelden en de als kroonlijst behandelde gootlijst. De woning is tevens in gebruik geweest als zilversmidwerkplaats. Hiervan is vanuit de openbare ruimte geen directe verwijzing naar te vinden. Stedenbouwkundig is het pand waardevol vanwege de positie die het inneemt binnen een overwegend 19e-eeuwse structuur op de voormalige dijk en is daarmee onderdeel van een gaaf ensemble. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - De bouwmassa bestaat uit twee bouwlagen onder een evenwijdig aan de straat gelegen zadeldak; - Stedenbouwkundig onderdeel van een overwegend 19e eeuws ensemble op de voormalige dijk;

		- De hoge kwaliteit van de architectonische uitwerking in detail en ornament draagt bij aan de ruimtelijke kwaliteit en beeldkwaliteit van de Korte Dijk en binnen het historisch centrum; - De functie, alhoewel niet direct zichtbaar, is onderdeel van de waardering.
CHW128		*Burgermanswoning* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Korte Dijk 2 4. *Datering*: Laat 19e-eeuws ***Cultuurhistorische waardering*** De Korte Dijk was onderdeel van de bescherming tegen de Lek. Pas na de aanleg van de zuidelijke delen van vesting is de straat grootschalig bebouwd en in gebruik genomen als stedelijke straat. De straatwand is voornamelijk ingericht met voorname burgermanswoningen. Meer richting het oosten van de zuidelijke straatwand zijn ook bedrijven en pakhuizen te vinden. De burgermanswoning in twee bouwlagen onder een afgeknot schilddak is traditioneel vormgegeven met een neoclassicistische lijstgevel. De ornamentiek en detaillering is van hoge kwaliteit en bijzonder gaaf, zoals de detaillering van de T-schuifframen en de kozijnen, de als kroonlijst behandelde gootlijst en de dakkapel met houten ornamenten. Stedenbouwkundig is het pand waardevol vanwege de positie die het inneemt binnen een overwegend 19e-eeuwse structuur op de voormalige dijk en is daarmee onderdeel van een gaaf ensemble. De ligging op de hoek van de Lange Weistraat en de Korte Dijk zorgt ervoor dat het pand beide structuren (de strakke lijn van de Korte Dijk en de licht gebogen straatwand van de Lange Weistraat) volgt en daardoor een bijzondere stedenbouwkundige positie inneemt binnen dit deel van het historische centrum. Bij de woning is sprake van een privé stoep. Dit is een stedenbouwkundig element dat eigen is aan de Korte Dijk en het historische karakter van de straat benadrukt. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - De bouwmassa bestaat uit twee bouwlagen onder een afgeknot schilddak;

		- Stedenbouwkundig onderdeel van een overwegend 19e-eeuws ensemble op de voormalige dijk; - Stedenbouwkundige drager binnen de structuren van de Korte Dijk en de Lange Weistraat door de prominente ligging op de hoek van beide structuren; - De hoge kwaliteit van de architectonische uitwerking in detail en ornament draagt bij aan de ruimtelijke kwaliteit en beeldkwaliteit van de Korte Dijk en binnen het historisch centrum; - De zeldzaamheid van de gave onderdelen zoals de dakkapel maken het pand een ijkpunt in de openbare ruimte.
CHW129		*Burgermanswoning* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Korte Dijk 3 4. *Datering*: tweede helft 19e eeuw ***Cultuurhistorische waardering*** De Korte Dijk was onderdeel van de bescherming tegen de Lek. Pas na de aanleg van de zuidelijke delen van vesting is de straat grootschalig bebouwd en in gebruik genomen als stedelijke straat. De straatwand is voornamelijk ingericht met voorname burgermanswoningen. Meer richting het oosten van de zuidelijke straatwand zijn ook bedrijven en pakhuizen te vinden. De burgermanswoning in zwakke neoclassicistische bouwstijl heeft twee bouwlagen onder een zadeldak met voorschild. Het is als traditionele lijstgevel vormgegeven. De detaillering is van hoge kwaliteit en bijzonder gaaf, zoals de detaillering van de kozijnen. Stedenbouwkundig is het pand waardevol vanwege de positie die het inneemt binnen een overwegend 19e-eeuwse structuur op de voormalige dijk en is daarmee onderdeel van een gaaf ensemble. Bij de woning is sprake van een privé stoep. Dit is een stedenbouwkundig element dat eigen is aan de Korte Dijk en het historische karakter van de straat benadrukt. N.B. De levensboom boven de deur is een recente toevoeging.

		Ruimtelijke karakteristiek / Waardering - De bouwmassa bestaat uit twee bouwlagen onder een schilddak met voorschild; - Stedenbouwkundig onderdeel van een overwegend 19e-eeuws ensemble op de voormalige dijk; - De hoge kwaliteit van de architectonische uitwerking in detail draagt bij aan de ruimtelijke kwaliteit en beeldkwaliteit van de Korte Dijk en binnen het historisch centrum.
CHW130		*Burgermanswoning* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Korte Dijk 5 4. *Datering*: Laat 19e-eeuws, ca. 1885 ***Cultuurhistorische waardering*** De Korte Dijk was onderdeel van de bescherming tegen de Lek. Pas na de aanleg van de zuidelijke delen van vesting is de straat grootschalig bebouwd en in gebruik genomen als stedelijke straat. De straatwand is voornamelijk ingericht met voorname burgermanswoningen. Meer richting het oosten van de zuidelijke straatwand zijn ook bedrijven en pakhuizen te vinden. De burgermanswoning in twee bouwlagen onder een zadeldak met voorschild is traditioneel vormgegeven met een eclectische lijstgevel. De ornamentiek en detaillering is van hoge kwaliteit en bijzonder gaaf, zoals de detaillering van de ramen, de kuiven en omlijsting van de kozijnen. Stedenbouwkundig is het pand waardevol vanwege de positie die het inneemt binnen een overwegend 19e-eeuwse structuur op de voormalige dijk en is daarmee onderdeel van een gaaf ensemble. Bij de woning is sprake van een privé stoep. Dit is een stedenbouwkundig element dat eigen is aan de Korte Dijk en het historische karakter van de straat benadrukt. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering***

		- De bouwmassa bestaat uit twee bouwlagen onder een schilddak met voorschild; - Stedenbouwkundig onderdeel van een overwegend 19e-eeuws ensemble op de voormalige dijk; - De hoge kwaliteit van de architectonische uitwerking in detail en ornament draagt bij aan de ruimtelijke kwaliteit en beeldkwaliteit van de Korte Dijk en binnen het historisch centrum.
CHW132		*Burgermanswoning* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Korte Dijk 7 4. *Datering*: ca. 1825 - 1850 ***Cultuurhistorische waardering*** De Korte Dijk was onderdeel van de bescherming tegen de Lek. Pas na de aanleg van de zuidelijke delen van vesting is de straat grootschalig bebouwd en in gebruik genomen als stedelijke straat. De straatwand is voornamelijk ingericht met voorname burgermanswoningen. Meer richting het oosten van de zuidelijke straatwand zijn ook bedrijven en pakhuizen te vinden. De burgermanswoning in twee bouwlagen onder een mansardekap (1927, incl. dakkapel) is traditioneel vormgegeven met een lijstgevel. De detaillering is van hoge kwaliteit en bijzonder gaaf, zoals de detaillering van de kozijnen en ramen, het metselwerk en de kroonlijst. De entreepartij met omlijsting, consoles en afdak is een recente reconstructie in neoclassicistische stijl. Stedenbouwkundig is het pand waardevol vanwege de positie die het inneemt binnen een overwegend 19e-eeuwse structuur op de voormalige dijk en is daarmee onderdeel van een gaaf ensemble. Bij de woning is sprake van een privé stoep. Dit is een stedenbouwkundig element dat eigen is aan de Korte Dijk en het historische karakter van de straat benadrukt. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - De bouwmassa bestaat uit twee bouwlagen onder een mansardekap;

		- Stedenbouwkundig onderdeel van een overwegend 19e-eeuws ensemble op de voormalige dijk; - De hoge kwaliteit van de architectonische uitwerking in detail draagt bij aan de ruimtelijke kwaliteit en beeldkwaliteit van de Korte Dijk en binnen het historisch centrum; - De ouderdom en de bijbehorende bouwhistorische verwachting zijn onderdeel van de cultuurhistorische waardering.
CHW134		*Plataan en Kastanje* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Historisch groen 3. *Ligging*: Naast Korte Dijk 9 4. *Datering*: 19e eeuw **Cultuurhistorische Waardering** De Korte Dijk ter plaatse van nr.9 werd pas laat in de 19e eeuw bebouwd. Daarvoor lagen op deze locatie erven van de stad Schoonhoven, waarbij o.a. het brandspuithuis was gelegen. De kastanjeboom en de plataan dateren hoogstwaarschijnlijk uit deze periode. Bij de ontwikkeling van de Korte Dijk naar een meer aaneengesloten woonstraat zijn deze bomen opgenomen op het privéterrein bij Korte Dijk 9. De bomen herinneren hiermee aan de tijd dat de Korte Dijk, als onderdeel van de waterkering tegen de Lek, nog niet geheel was bebouwd. Daarnaast hebben de bomen een cultuurhistorische (en natuur-)waarde vanwege hun ouderdom. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering/ Waardering*** - Twee solitaire bomen van flinke omvang
CHW135		*Burgermanswoning* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Lange Weistraat 11

	 	4. *Datering*: Eerste decennia 20e eeuw ***Cultuurhistorische waardering*** De Lange Weistraat is één van de oudste structuren van Schoonhoven. De vloeiende loop van de straat, afwijkend van de overwegend orthogonale stedelijke structuur van Schoonhoven, is het gevolg van de loop van de rivier de Zevender ten oosten van de woningen in de Lange Weistraat. De Zevender is in 1933 geheel gedempt. Als gevolg van de ouderdom kent de Lange Weistraat een grote diversiteit aan architectuur en typologieën. De betreffende burgermanswoning in overgangsarchitectuur is een zeldzaam type vanwege de samengestelde bouwmassa en daarmee afwijkend van de overige, overwegend traditionele, huizen in de straat. Hiermee benadrukt het pand de perceelsgewijze groei van deze straat. De hoge kwaliteit van de architectonische uitwerking, zoals in de raambogen, de keramische tegels in de boogvelden, de trapgevel, de gepleisterde schouderstukken, sieranker en de dakkapel, vormt een gaaf voorbeeld van vroeg 20e-eeuwse ambachtelijke architectuur. ***Ruimtelijke karakteristieken*** - De bouwmassa bestaat uit één en twee bouwlagen onder een samengestelde kap; - Stedenbouwkundig maakt het onderdeel uit van een perceelsgewijs gegroeide straatwand van deze oude stedelijke structuur; - De hoge kwaliteit van de architectonische uitwerking in detail en ornament draagt bij aan de hoge ruimtelijke kwaliteit en beeldkwaliteit van de Lange Weistraat en binnen het historisch centrum.
CHW136		*Burgermans- / arbeiderswoning* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Lange Weistraat 15 4. *Datering*: vroeg 19e eeuw

		Cultuurhistorische waardering De Lange Weistraat is één van de oudste structuren van Schoonhoven. De vloeiende loop van de straat, afwijkend van de overwegend orthogonale stedelijke structuur van Schoonhoven, is het gevolg van de loop van de rivier de Zevender ten oosten van de woningen in de Lange Weistraat. De Zevender is in 1933 geheel gedempt. Als gevolg van de ouderdom kent de Lange Weistraat een grote diversiteit aan architectuur en typologieën. De betreffende woning in traditionele bouwstijl is opgebouwd in één en een halve bouwlaag onder een evenwijdig aan de straat gelegen zadeldak is een zeldzaam type vanwege de maatverhoudingen van de relatief lage bouwhoogte ten opzicht van de breedte van het pand. De bijzondere opbouw benadrukt de perceelsgewijze groei van deze straat. De ouderdom, welke duidelijk afleesbaar is het gebouw, draagt bij aan de beeldkwaliteit van de straat en ondersteunt het historische karakter van de Lange Weistraat. Inpandig zijn ook bouwhistorische waarden te verwachten. N.B. de huidige kleurstelling doet afbreuk aan de kwaliteit van de architectuur. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - De bouwmassa bestaat uit één en een halve bouwlaag onder een evenwijdig aan de straat gelegen zadeldak; - Stedenbouwkundig maakt het onderdeel uit van een perceelsgewijs gegroeide straatwand van deze oude stedelijke structuur; - De traditionele architectonische uitwerking in materiaal en detail draagt bij aan de hoge ruimtelijke kwaliteit en beeldkwaliteit van de Lange Weistraat en binnen het historisch centrum.
CHW137		*Burgermanswoning (tevens voormalige leerlooierij)* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Lange Weistraat 17 - 19 4. *Datering*: 18e eeuw / vroeg 19e-eeuws

		Cultuurhistorische waardering De Lange Weistraat is één van de oudste structuren van Schoonhoven. De vloeiende loop van de straat, afwijkend van de overwegend orthogonale stedelijke structuur van Schoonhoven, is het gevolg van de loop van de rivier de Zevender ten oosten van de woningen in de Lange Weistraat. De Zevender is in 1933 geheel gedempt. Als gevolg van de ouderdom kent de Lange Weistraat een grote diversiteit aan architectuur en typologieën. De betreffende woning in traditionele bouwstijl is opgebouwd in twee bouwlagen onder een evenwijdig aan de straat gelegen zadeldak. De woning is zeldzaam binnen Schoonhoven vanwege de breedte van het pand, breedhuistype. De bijzondere opbouw benadrukt de perceelsgewijze groei van deze straat. De vierruits schuifvensters op de tweede bouwlaag hebben een hoge architectuurhistorische waarde. De ouderdom, welke duidelijk afleesbaar is in de gevels het gebouw, draagt bij aan de beeldkwaliteit van de straat en ondersteunt het historische karakter van de Lange Weistraat. Inpandig zijn ook bouwhistorische waarden te verwachten. De woning heeft tevens enige tijd plaats geboden aan een leerlooierij. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - De bouwmassa bestaat uit twee bouwlagen onder een evenwijdig aan de straat gelegen zadeldak; - Stedenbouwkundig maakt het onderdeel uit van een perceelsgewijs gegroeide straatwand van deze oude stedelijke structuur; - De traditionele architectonische uitwerking in materiaal en detail draagt bij aan de hoge ruimtelijke kwaliteit en beeldkwaliteit van de Lange Weistraat en binnen het historisch centrum; - De zeldzaamheid van het pand maakt het een ijkpunt in de Lange Weistraat; - De architectuurhistorische waardering heeft tevens betrekking op de uitstraling van de oorspronkelijke vierruits schuiframen.
CHW142		*Woonhuis - Zilversmidshuis* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Bedrijvigheid

		3. *Ligging*: Lange Weistraat 41 4. *Datering*: laatste kwart 19e eeuw **Cultuurhistorische waardering** De Lange Weistraat is één van de oudste structuren van Schoonhoven. De vloeiende loop van de straat, afwijkend van de overwegend orthogonale stedelijke structuur van Schoonhoven, is het gevolg van de loop van de rivier de Zevender ten oosten van de woningen in de Lange Weistraat. De Zevender is in 1933 geheel gedempt. Als gevolg van de ouderdom kent de Lange Weistraat een grote diversiteit aan architectuur en typologieën. De betreffende woning in traditionele bouwstijl met lijstgevel is opgetrokken in twee bouwlagen onder een haaks op de straat gelegen zadeldak met voorschild. De woning is qua type niet zeldzaam binnen Schoonhoven maar ondersteunt met de traditionele lijstgevel de perceelsgewijze groei van deze straat. Vanaf 1907 heeft de woning ook plaats geboden aan een zilversmederij. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - De bouwmassa bestaat uit twee bouwlagen onder een haaks op de straat gelegen zadeldak met voorschild achter een lijstgevel; - Stedenbouwkundig maakt het onderdeel uit van een perceelsgewijs gegroeide straatwand van deze oude stedelijke structuur; - De traditionele architectonische uitwerking draagt bij aan de hoge ruimtelijke kwaliteit en beeldkwaliteit van de Lange Weistraat en binnen het historisch centrum; - De voormalige functie ondersteunt het karakter van de Lange Weistraat met kleinschalige bedrijvigheid.
CHW143		*Burgermanswoning* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Nederzettingen. Stadsontwikkeling en bedrijvigheid 3. *Ligging*: Lange Weistraat 61 4. *Datering*: eerste decennium 20e eeuw **Cultuurhistorische waardering**

		De Lange Weistraat is één van de oudste structuren van Schoonhoven. De vloeiende loop van de straat, afwijkend van de overwegend orthogonale stedelijke structuur van Schoonhoven, is het gevolg van de loop van de rivier de Zevender ten oosten van de woningen in de Lange Weistraat. De Zevender is in 1933 geheel gedempt. Als gevolg van de ouderdom kent de Lange Weistraat een grote diversiteit aan architectuur en typologieën. De betreffende woning met flauwe kenmerken van overgangsarchitectuur is opgetrokken in één bouwlaag onder een haaks op de straat gelegen gebroken zadeldak. De woning is qua type niet zeldzaam binnen Schoonhoven maar ondersteunt de traditionele bouw van bescheiden burgermanswoningen in Schoonhoven. De architectuur is rijk gedetailleerd voor de typologie, hetgeen tot uiting komt in het metselwerk, de speklagen en de tegeltableaus in de raambogen. In zijn vorm benadrukt het de perceelsgewijze groei van deze straat. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - De bouwmassa bestaat uit één bouwlaag onder een haaks op de straat gelegen gebroken zadeldak; - Stedenbouwkundig maakt het onderdeel uit van een perceelsgewijs gegroeide straatwand van deze oude stedelijke structuur; - De architectonische uitwerking met flauwe kenmerken van de overgangsarchitectuur draagt bij aan de hoge ruimtelijke kwaliteit en beeldkwaliteit van de Lange Weistraat en binnen het historisch centrum.
CHW145		*Arbeiderswoning* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Nederzettingen. Stadsontwikkeling en bedrijvigheid 3. *Ligging*: Lange Weistraat 71 4. *Datering*: kern mogelijk 18e eeuw, gevelelementen 2e kwart 19e eeuw. **Cultuurhistorische waardering** De Lange Weistraat is één van de oudste structuren van Schoonhoven. De vloeiende loop van de straat, afwijkend van de overwegend orthogonale stedelijke structuur van Schoonhoven, is het gevolg van de loop van de rivier de Zevender ten oosten van de

		woningen in de Lange Weistraat. De Zevender is in 1933 geheel gedempt. Als gevolg van de ouderdom kent de Lange Weistraat een grote diversiteit aan architectuur en typologieën. De betreffende traditionele arbeiderswoning is opvallend door de schaal. De eenlaagse woning met een steil zadeldak evenwijdig aan de straat vormt een zeldzaam geworden type arbeiderswoning. Hierdoor vormt het een markant punt in de perceelsgewijze opbouw van de straat. De architectonische uitwerking huisvest een aantal bijzonderheden, zoals het geprofileerde kalf in het deurkozijn en de geprofileerde gootlijst op klossen. Door de kleurstelling van het metselwerk valt de woning nog meer op in het straatbeeld. Inpandig zijn ook bouwhistorische waarden te verwachten. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - De bouwmassa bestaat uit één bouwlaag onder een evenwijdig aan de straat gelegen zadeldak; - Stedenbouwkundig maakt het onderdeel uit van een perceelsgewijs gegroeide straatwand van deze oude stedelijke structuur; - De zeldzaamheid van het pand maakt het een ijkpunt in de Lange Weistraat; - De ouderdom en daarbij behorende traditionele architectonische uitwerking draagt in hoge mate bij aan de kwalitatief hoge ruimtelijke kwaliteit en beeldkwaliteit van de Lange Weistraat en binnen het historisch centrum.
CHW146		*Burgermanswoning (tevens voormalige kleermakerij)* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Lange Weistraat 73 4. *Datering*: 18e eeuw / vroeg 19e eeuws **Cultuurhistorisch waardering** De Lange Weistraat is één van de oudste structuren van Schoonhoven. De vloeiende loop van de straat, afwijkend van de overwegend orthogonale stedelijke structuur van Schoonhoven, is het gevolg van de loop van de rivier de Zevender ten oosten van de woningen in de Lange Weistraat. De Zevender is in 1933 geheel gedempt. Als gevolg van

		de ouderdom kent de Lange Weistraat een grote diversiteit aan architectuur en typologieën. De betreffende woning in traditionele bouwstijl is opgebouwd in twee bouwlagen onder een evenwijdig aan de straat gelegen zadeldak. De woning van het *breedhuistype* is zeld zaam geworden binnen Schoonhoven. Op de oude kaarten komt dit type vaker voor. De bijzondere opbouw benadrukt de perceelsgewijze groei van deze straat. De vierruits schuifvensters op de tweede bouwlaag hebben een hoge architectuurhistorische waarde, evenals de zesruits schuiframen op de eerste bouwlaag. Bijzondere element is daarnaast de gevelafwerking met stuclaag in blokverband. De ouderdom, welke duidelijk afleesbaar is in de gevels van het gebouw, draagt bij aan de beeldkwaliteit van de straat en ondersteunt het historische karakter van de Lange Weistraat. Inpandig zijn ook bouwhistorische waarden te verwachten. De woning heeft tevens enige tijd plaats geboden aan een kleermakerij. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - De bouwmassa bestaat uit twee bouwlagen onder een evenwijdig aan de straat gelegen zadeldak; - Stedenbouwkundig maakt het onderdeel uit van een perceelsgewijs gegroeide straatwand van deze oude stedelijke structuur; - De traditionele architectonische uitwerking in materiaal en detail draagt bij aan de hoge ruimtelijke kwaliteit en beeldkwaliteit van de Lange Weistraat en binnen het historisch centrum; - De zeldzaamheid van het pand maakt het een ijkpunt in de Lange Weistraat; - De architectuurhistorische waardering heeft tevens betrekking op de uitstraling van de oorspronkelijke vierruits en zesruitsschuiframen en de gevelbewerking.
CHW148		*Burgermanswoning* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Lange Weistraat 8 4. *Datering*: mogelijk 17e eeuwse kern, vroeg 19e-eeuwse kozijnindeling.

		Cultuurhistorische waardering De Lange Weistraat is één van de oudste structuren van Schoonhoven. De vloeiende loop van de straat, afwijkend van de overwegend orthogonale stedelijke structuur van Schoonhoven, is het gevolg van de loop van de rivier de Zevender ten oosten van de woningen in de Lange Weistraat. De Zevender is in 1933 geheel gedempt. Als gevolg van de ouderdom kent de Lange Weistraat een grote diversiteit aan architectuur en typologieën. De betreffende woning in traditionele bouwstijl is opgebouwd in één bouwlaag onder een haaks op de straat gelegen zadeldak. Het heeft een markante ligging op de hoek van de Fonteinsteeg. Het pand is een goed voorbeeld van een 17e-eeuwse traditionele woning. De gevel is in de jaren '70 ontpleisterd. De opbouw van de gevel benadrukt de perceelsgewijze groei van deze straat. De ouderdom, welke duidelijk afleesbaar is het gebouw in onder andere de kozijnpartijen en het geprofileerde kalf van de voordeur, draagt bij aan de beeldkwaliteit van de straat en ondersteunt het historische karakter van de Lange Weistraat. Inpandig zijn ook bouwhistorische waarden te verwachten. N.B. De woning heeft in het verleden meerdere functies gehad onder andere de woning van een grutter en schoenmakerij. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - De bouwmassa bestaat uit één bouwlaag onder een haaks op de straat gelegen zadeldak; - Stedenbouwkundig maakt het onderdeel uit van een perceelsgewijs gegroeide straatwand van deze oude stedelijke structuur - De traditionele architectonische uitwerking in materiaal en detail draagt bij aan de hoge ruimtelijke kwaliteit en beeldkwaliteit van de Lange Weistraat en binnen het historisch centrum; - De architectuurhistorische waardering heeft tevens betrekking op ouderdom en de daarbij horende uitstraling van de oorspronkelijke vierruits en zesruits schuifframen en de gevelbewerking.
CHW149		*Complex burgermanswoningen* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog

2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing
3. *Ligging*: Langerakkerweg 2 t/m 10
4. *Datering*: ca. 1900 – ca. 1910

Cultuurhistorische waardering

De Langerakkerweg markeert de loop van de singelrand en één van de ravelijnen van de vestingwerken. Daarmee lag het tot halverwege de 19e eeuw buiten de oostelijke begrenzing van de verdedigingswerken en de stad. Stedenbouwkundig markeren de woningen aan deze straat de oostelijke stadsrand en de ingebruikname van dit gebied in het begin van de 20e eeuw . Dit is nog zichtbaar in de verhoogde ligging van de Langerakkerweg ten opzichte van het landschap aan de oostzijde van deze weg. De bebouwing heeft hier op opvallende wijze gebruik van gemaakt. Het souterrain loopt uit naar een volledige verdieping aan de oostzijde van de woningen. Voor de woningen zijn privétuinen aanwezig.
De woningen in één bouwlaag op een souterrain en onder een haaks op de weg staand gebroken zadeldak hebben een grote stedenbouwkundige samenhang door hun opbouw. Onderling zijn verschillen aanwezig in detaillering en ornamentiek. De woningen zijn alle opgetrokken in traditioele bouwstijl met kenmerken van de neorenasissance, waarbij nummer 10 het meest rijk is uitgevoerd met gele verblendsteenornamentiek langs de afdekken van de dakrand en in de muizentandlijst tussen de eerste en de tweede bouwlaag. De andere woningen hebben ornamentiek in de vorm van gepleisterde speklagen en nissen met pleisterranden. Nummer 6 en 8 zijn voorzien van inpandige portieken met fraai tegelwerk op de wanden. De woningen zijn niet in een keer gebouwd, maar verdeeld over de periode 1900 - 1910.

Ruimtelijke karakteristiek / Waardering

- De woningen vormen een zichtbare markering van het ravelijn en de oostelijke singelrand door de positionering op de verhoogd gelegen weg en de massaopbouw met verloop van de zichtbare hoogte van het souterrain naar het oosten toe;
- Stedenbouwkundig ensemble met van 5 woningen met voortuinen;
- Markering van de ingebruikname van de buiten de singel gelegen gronden in het begin van de 20e eeuw;
- Rijke en gave ornamentiek en detaillering van de decoratieve traditionele baksteenarchitectuur met kenmerken van de neorenaissance;
- Bouwmassa bestaat uit één bouwlaag op een souterrain, onder een bewoonbare en

		haaks op de weg gelegen gebroken zadeldak; - De architectonische en stedenbouwkundige uitwerking in vorm, materiaal en detail draagt bij aan de hoge ruimtelijke kwaliteit en beeldkwaliteit van de Langerakkerweg.
CHW154		*Waterschapspalen* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Waterbeheer 3. *Ligging*: Lekdijk-oost, tussen G.J. Heuven Goedhartweg en Wal 4. *Datering*: 19e / begin 20e eeuw 5. *Opdrachtgever:* Hoogheemraadschap Krimpenerwaard en Hoogheemraadschap Lekdijk Benedendams **Cultuurhistorische waardering** De waterkering van Schoonhoven wordt gevormd door de zuidelijke vestingwallen van de stad, die aan de westzijde aansluiten op de Lekdijk van de Krimpenerwaard en aan de oostzijde op die van de Lopikerwaard. Op de Lekdijk staan twee zogeheten limietpalen (in de Lopikerwaard grenspalen genoemd), een vierkante gietijzeren paal en een achthoekige hardstenen paal. De palen markeren de grens tussen het toenmalige Hoogheemraadschap van de Krimpenerwaard (nu het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard) en het oostelijk gelegen voormalige Hoogheemraadschap van den Lekdijk Benedendams (later waterschap Lopikerwaard en tegenwoordig het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden). De palen maken de scheiding tussen de twee waterhuishoudingen van de beide

		hoogheemraden inzichtelijk en markeren tevens het dijklichaam van de Lekdijk-oost als onderdeel in het waterbeheer en bescherming tegen de Lek. De palen hebben een grote zeldzaamheidswaarde omdat ze in het huidige systeem hun functie hebben verloren. Bij onderhoud worden de palen vaak geruimd. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Zichtbare markering van de grens tussen twee waterschappen; - Zichtbare markering van het waterbeheer; - Bestaande uit twee vrijstaande palen, van gietijzer en van steen.
CHW156		*Dijkwoning* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Waterbeheer / Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Lekdijk-west 105 4. *Datering*: ca. 1910 **Cultuurhistorische waardering** De woning, opgebouwd uit een onderhuis en één bouwlaag onder een haaks op de dijk gepositioneerd zadeldak, is gelegen tegen de noordzijde van de Lekdijk. Het maakt in opbouw gebruik van het aanwezige hoogteverschil van de dijk. De vormgeving is daarmee kenmerkend voor het type dijkwoning. De woning heeft een traditionele, sobere opbouw met gepleisterde gevels ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Stedenbouwkundig kenmerkende typologie voor bouw op en nabij dijklichamen; - Woning bestaat uit een onderhuis, eerste bouwlaag en zolderverdieping onder een haaks op de weg gelegen zadeldak; - De woning versterkt de landschappelijke en stedenbouwkundige ruimtelijke kwaliteit van de Lekdijk-west.
CHW157		*Complex arbeiderswoningen*

	 	Feiten 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Lekdijk-west 15 t/m 21, oneven nummers 4. *Datering*: ca. 1910 **Cultuurhistorische waardering** Het complex van arbeiderswoningen is gelegen op de Lekdijk-west, dicht tegen de stadsrand van Schoonhoven. De arbeiderswoningen staan tegen de noordzijde van de dijk en maken gebruik van het aanwezige niveauverschil van de dijk. Hier door is er sprake van een onderhuis, eerste bouwlaag en kapverdieping. Binnen de typologie hebben de woningen een opvallende materiaalkeuze, detaillering en ornamentiek. De uitvoering van de gevel in kalkzandsteen is vroeg qua datering en daarnaast tevens zeldzaam binnen de gemeente Schoonhoven. Daarnaast is een grote ornamentrijkdom aanwezig in de vorm van diamantkoppen in de dakkapellen, rode baksteenornamentiek, gestuukte raambogen, e.d. Stedenbouwkundig vormen de woningen een fraai ensemble met een symmetrische opbouw. De woningen hebben een voortuin. Ruimtelijke karakteristiek / Waardering - Stedenbouwkundig kenmerkende typologie voor bouw op en nabij dijklichamen; - Bestaande één bouwlaag onder een evenwijdig aan de weg gelegen gebroken zadeldak op een onderhuis; - De architectonische en stedenbouwkundige uitwerking in vorm, materiaal en detail draagt bij aan de hoge ruimtelijke kwaliteit en beeldkwaliteit van de Lekdijk-west.
CHW159		Hotel Belvedère **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Lekdijk-west 4 4. *Datering*: gebouwd in 1861 en sindsdien enkele malen uitgebreid 5. *Opdrachtgever:* Lambert van Zessen

	 	Cultuurhistorische waardering In de 19e eeuw kwam het recreëren in opkomst. Op verschillende plekken in steden en dorpen ontstaan dan uitspanningen en hotels (herbergen) met mogelijkheden voor het nuttigen van thee/koffie, een versnapering, luxe maaltijden en enkele bijpassende activiteiten zoals spelletjes (schommels, kegelbanen, e.d.) of roeien. De ontwikkeling van een hotel past binnen dit 19e eeuwse beeld. In 1871 wordt in het hotel een leesvereniging opgericht en in 1894 krijgt het hotel zijn eerste kegelbaan. Het tweelaagse hotel met veranda heeft een karakteristieke uitstraling van een 19e eeuws hotel. Door verbouwingen heeft het pand een groot deel van de authentieke details verloren. De ligging op de voormalige kat, als onderdeel van de vestingwerken is nog steeds herkenbaar aan de verhoogde ligging ten opzichte van de Lek en de stad. Daarnaast diende de kade voor het hotel als aanlegplaats voor radarboten en thans voor andere pleziervaarten. Het gebouw heeft met name waarde als herinnering aan het ontstaan van de recreatiecultuur vanaf de 19e eeuw en als herinnering aan de Kat en de aanlegplaats voor pleziervaarten. N.B. Er is een grote samenhang met de platanen voor het hotel (CHW25). ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Als zichtbare herinnering aan de ontwikkeling van de recreatiecultuur in de 19e eeuw; - Het gebouw in twee lagen onder een zadeldak met veranda heeft een kenmerkende typologie voor recreatiebouw uit de tweede helft van de 19e eeuw; - De opvallende stedenbouwkundige positie, verhoogd tussen stad en Lek, markeert de positie van de voormalige Kat en de aanlegplaats voor pleziervaarten.
CHW162		*Burgermanswoning - zilversmidhuis* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing / Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Lopikersingel 1 4. *Datering*: ca. 1900

		Cultuurhistorische waardering De Lopikersingel markeert de loop van het ravelijn en de singelrand van de vestingwerken. Daarmee lag het tot halverwege de 19e eeuw buiten de oostelijke begrenzing van de verdedigingswerken en de stad. Stedenbouwkundig markeren de woningen aan deze straat de oostelijke stadsrand en de ingebruikname van dit gebied in het begin van de 20e eeuw. Dit is nog zichtbaar in de verhoogde ligging van de Lopikersingel ten opzichte van het landschap aan de zuidoostzijde van deze weg. De bebouwing heeft hier op opvallende wijze gebruik van gemaakt. Het souterrain loopt uit naar een (bijna) volledige verdieping aan de zuidoostzijde van de woning. Voor de woning is een privé-tuin aanwezig. De woning in één bouwlaag op een souterrain en onder een haaks op de weg staand gebroken zadeldak heeft stijlkenmerken van de traditionele baksteenarchitectuur met verfijnde baksteenornamentiek. Het vormt een stedenbouwkundig ensemble met de Lopikersingel 3 t/m 9 (oneven nummers). Alhoewel deze woningen in een andere bouwstijl zijn opgetrokken, komen de massa's in grote mate overeen. Alle woningen hebben een voortuin en verspringen ten opzichte van elkaar. De woning heeft dienst gedaan als zilversmidshuis. Waarbij de smederij in een apart gebouw in de achtertuin was gevestigd. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - De woning vormt een zichtbare markering van het ravelijn en de oostelijke singelrand door de positionering op de verhoogd gelegen weg en de architectonische vormgeving met verloop van het souterrain naar het zuidoosten toe; - De woning is onderdeel van een stedenbouwkundig ensemble met van 5 woningen met voortuinen; - Markering van de ingebruikname van de buiten de singel gelegen gronden in het begin van de 20e eeuw; - Hoogwaardige detaillering van de Traditionele baksteenarchitectuur. - Bouwmassa bestaat uit één bouwlaag op een souterrain, onder een bewoonbare en haaks op de weg gelegen gebroken zadeldak; - De architectonische en stedenbouwkundige uitwerking in vorm, materiaal en detail draagt bij aan de hoge ruimtelijke kwaliteit en beeldkwaliteit van de Lopikersingel.
CHW163		*Stoomzuivelfabriek*

Feiten

1. *Waardering*: Hoog
2. *Thema*: Bedrijvigheid
3. *Ligging*: Lopikersingel 11a en 11b
4. *Datering*: 1901
5. *Opdrachtgever:* Gebroeders Ooms

Cultuurhistorische waardering

In 1901 richtte de gebroeders P.A.A. Ooms en W. Ooms een stoomzuivelfabriek op aan de Lopikersingel. Deze fabriek die geheel volgens de laatste technologieën was ingericht moest al in 1909 het faillissement aanvragen. Het bestond destijds uit een dienstwoning en het markante gebouw met haaks op de weg gelegen zadeldak. In 1910 werden beide gebouwen gekocht door L. Klussmann uit Oost – Friesland. Het beheer van de fabriek ging over op NV melkfabriek Consus. Maar ook dit bedrijf was geen lang leven beschoren. In 1913 ging het wederom failliet. Het kwam toen in handen van de NV Rotterdamse melkinrichting. Zij bouwden in 1916 achter de fabriek een grotere hal aan. In 1927 kwam de fabriek in handen van de Amilko. Zij breidde verder uit met een vergroot magazijn, een tankgebouw en melklokaal. In de jaren ’50 en ’60 van de twintigste eeuw werden er nog veranderingen en uitbreidingen aan verschillende delen van de fabriek uitgevoerd. De fabriek heeft tot 1976 dienst gedaan. Daarna is het in gebruik genomen als gebruiksverzamelgebouw.
De melkfabriek heeft een complexe opbouw, die karakteristiek is voor een gegroeid vroeg 20^{e}-eeuws fabrieksgebouw. De gevels zijn opgetrokken in traditionele baksteenarchitectuur. Door de tijd heen is er veel verbouwd en veranderd aan de gevels, hierdoor hebben deze een deel van hun waarden verloren.
De fabriek heeft met name waarden als herinnering aan de ontwikkeling van de grootschalige de bedrijvigheid in Schoonhoven en als vroeg 20^{e}-eeuws fabrieksgebouw langs de oostelijke stadsrand van Schoonhoven. De karakteristieke vormgeving is daarvan de tastbare herinnering. Er is sprake van een zekere zeldzaamheidswaarde omdat de meeste fabrieken uit deze periode gesloopt zijn.

N.B. Nader onderzoek zou in kaart moeten brengen welke onderdelen van hoge cultuurhistorische waarde zijn en welke onderdelen een indifferente cultuurhistorische waarden hebben.

		Ruimtelijke karakteristiek / waardering - De melkfabriek heeft een samengestelde massaopbouw in maximaal drie bouwlagen onder een kap met een variërende nokrichting; - Zichtbare herinnering aan de ontwikkeling van grootschalige bedrijvigheid in Schoonhoven; - Zichtbare herinnering aan de bedrijvigheid langs de oostelijke stadsrand van Schoonhoven; - Herkenbare typologie voor een vroeg 20e-eeuws fabrieksgebouw.
CHW164		*Burgermanswoning* **Feiten** 1. *Waardering*: Middelhoog 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Lopikersingel 3 4. *Datering*: ca. 1910 - 1920 ***Cultuurhistorische waardering*** De Lopikersingel markeert de loop van het ravelijn en de singelrand van de vestingwerken. Daarmee lag het tot halverwege de 19e eeuw buiten de oostelijke begrenzing van de verdedigingswerken en de stad. Stedenbouwkundig markeren de woningen aan deze straat de oostelijke stadsrand en de ingebruikname van dit gebied in het begin van de 20e eeuw. Dit is nog zichtbaar in de verhoogde ligging van de Lopikersingel ten opzichte van het landschap aan de zuidoostzijde van deze weg. De bebouwing heeft hier op opvallende wijze gebruik van gemaakt. Het souterrain loopt uit naar een (bijna) volledige verdieping aan de zuidoostzijde van de woning. Voor de woning is een privé-tuin aanwezig. De woning, in twee bouwlagen op een souterrain en onder een haaks op de weg staand gebroken zadeldak met voorschild, heeft stijlkenmerken overgangsarchitectuur en de vroeg moderne bouwstijlen. Het vormt een stedenbouwkundig ensemble met de Lopikersingel 1, 5 t/m 9 (oneven nummers). Alhoewel deze woningen in een andere bouwstijl zijn opgetrokken, komen de massa's in grote mate overeen. Alle woningen hebben een voortuin en verspringen ten opzichte van elkaar. N.B. De beëindiging van de gevel met kantpannen lijkt een latere aanpassing.

		Ruimtelijke karakteristiek / Waardering - De woning vormt een zichtbare markering van het ravelijn en de oostelijke singelrand door de positionering op de verhoogd gelegen weg en de architectonische vormgeving met verloop van het souterrain naar het zuidoosten toe; - De woning is onderdeel van een stedenbouwkundig ensemble met van 5 woningen met voortuinen; - Markering van de ingebruikname van de buiten de singel gelegen gronden in het begin van de 20e eeuw; - Hoogwaardige detaillering van de sobere vroeg moderne baksteenarchitectuur. - Bouwmassa bestaat uit twee bouwlagen op een souterrain, onder een bewoonbare en haaks op de weg gelegen gebroken zadeldak met voorschild; - De architectonische en stedenbouwkundige uitwerking in vorm, materiaal en detail draagt bij aan de hoge ruimtelijke kwaliteit en beeldkwaliteit van de Lopikersingel.
CHW165		*Burgermanswoning* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Lopikersingel 5 4. *Datering*: ca. 1900, met vervangende voorgevel uit 1927 ***Cultuurhistorische waardering*** De Lopikersingel markeert de loop van het ravelijn en de singelrand van de vestingwerken. Daarmee lag het tot halverwege de 19e eeuw buiten de oostelijke begrenzing van de verdedigingswerken en de stad. Stedenbouwkundig markeren de woningen aan deze straat de oostelijke stadsrand en de ingebruikname van dit gebied in het begin van de 20e eeuw. Dit is nog zichtbaar in de verhoogde ligging van de Lopikersingel ten opzichte van het landschap aan de zuidoostzijde van deze weg. De bebouwing heeft hier op opvallende wijze gebruik van gemaakt. Het souterrain loopt uit naar een (bijna) volledige verdieping aan de zuidoostzijde van de woning. Voor de woning is een privé-tuin aanwezig. De woning in twee bouwlagen op een souterrain en onder een haaks op de weg staand zadeldak met voorschild heeft stijlkenmerken overgangsarchitectuur en de vroeg

		modernere bouwstijlen. Het vormt een stedenbouwkundig ensemble met de Lopikersingel 1, 3, 7 en 9. Alhoewel deze woningen in een andere bouwstijl zijn opgetrokken, komen de massa's in grote mate overeen. Alle woningen hebben een voortuin en verspringen ten opzichte van elkaar. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - De woning vormt een zichtbare markering van het ravelijn en de oostelijke singelrand door de positionering op de verhoogd gelegen weg en de architectonische vormgeving met verloop van het souterrain naar het zuidoosten toe; - De woning is onderdeel van een stedenbouwkundig ensemble met van 5 woningen met voortuinen; - Markering van de ingebruikname van de buiten de singel gelegen gronden in het begin van de 20e eeuw; - Verfijnde detaillering van de decoratieve baksteenarchitectuur in sobere vroeg moderne stijl. - Bouwmassa bestaat uit twee bouwlagen op een souterrain, onder een haaks op de weg gelegen zadeldak met voorschild; - De architectonische en stedenbouwkundige uitwerking in vorm, materiaal en detail draagt bij aan de hoge ruimtelijke kwaliteit en beeldkwaliteit van de Lopikersingel.
CHW166		*Burgermanswoning* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Lopikersingel 7 4. *Datering*: 1899 ***Cultuurhistorische waardering*** De Lopikersingel markeert de loop van het ravelijn en de singelrand van de vestingwerken. Daarmee lag het tot halverwege de 19e eeuw buiten de oostelijke begrenzing van de verdedigingswerken en de stad. Stedenbouwkundig markeren de woningen aan deze straat de oostelijke stadsrand en de ingebruikname van dit gebied in het begin van de 20e eeuw. Dit is nog zichtbaar in de verhoogde ligging van de Lopikersingel ten opzichte van

		het landschap aan de zuidoostzijde van deze weg. De bebouwing heeft hier op opvallende wijze gebruik van gemaakt. Het souterrain loopt uit naar een (bijna) volledige verdieping aan de zuidoostzijde van de woning. Voor de woning is een privé-tuin aanwezig. De woning in één bouwlaag op een souterrain en een haaks op de weg staand zadeldak achter een klokgevel is uitgewerkt in traditionele baksteenarchitectuur. Met name de geprofileerde kroonlijst vraagt de aandacht. Op deze lijst staat het jaartal 1899. De woning vormt een stedenbouwkundig ensemble met de Lopikersingel 1, 5 t/m 9 (oneven nummers). Alhoewel deze woningen in een andere bouwstijl zijn opgetrokken, komen de massa's in grote mate overeen. Alle woningen hebben een voortuin en verspringen ten opzichte van elkaar. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - De woning vormt een zichtbare markering van het ravelijn en de oostelijke singelrand door de positionering op de verhoogd gelegen weg en de architectonische vormgeving met verloop van het souterrain naar het zuidoosten toe; - De woning is onderdeel van een stedenbouwkundig ensemble met van 5 woningen met voortuinen; - Markering van de ingebruikname van de buiten de singel gelegen gronden in het begin van de 20e eeuw; - De rijke ornamentiek van de kroonlijst en de verder sobere uitwerking van de traditionele baksteenarchitectuur; - Bouwmassa bestaat uit één bouwlaag op een souterrain, onder een bewoonbare en haaks op de weg gelegen zadeldak; - De architectonische en stedenbouwkundige uitwerking in vorm, materiaal en detail draagt bij aan de hoge ruimtelijke kwaliteit en beeldkwaliteit van de Lopikersingel.
CHW167		*Burgermanswoning* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Lopikersingel 9 4. *Datering*: ca. 1900

		Cultuurhistorische waardering De Lopikersingel markeert de loop van het ravelijn en de singelrand van de vestingwerken. Daarmee lag het tot halverwege de 19e eeuw buiten de oostelijke begrenzing van de verdedigingswerken en de stad. Stedenbouwkundig markeren de woningen aan deze straat de oostelijke stadsrand en de ingebruikname van dit gebied in het begin van de 20e eeuw. Dit is nog zichtbaar in de verhoogde ligging van de Lopikersingel ten opzichte van het landschap aan de zuidoostzijde van deze weg. De bebouwing heeft hier op opvallende wijze gebruik van gemaakt. Het souterrain loopt uit naar een (bijna) volledige verdieping aan de zuidoostzijde van de woning. Voor de woning is een privé-tuinen aanwezig. De woning in één bouwlaag op een souterrain en een haaks op de weg staand gebroken schilddak achter een onvolledige lijstgevel is uitgewerkt in traditionele baksteenarchitectuur. Met name de geprofileerde kroonlijst vraagt de aandacht. De woning vormt een stedenbouwkundig ensemble met de Lopikersingel 1 t/m 7 (oneven nummers). Alhoewel deze woningen in een andere bouwstijl zijn opgetrokken, komen de massa's in grote mate overeen. Alle woningen hebben een voortuin en verspringen ten opzichte van elkaar. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - De woning vormt een zichtbare markering van het ravelijn en de oostelijke singelrand door de positionering op de verhoogd gelegen weg en de architectonische vormgeving met verloop van het souterrain naar het zuidoosten toe; - De woning is onderdeel van een stedenbouwkundig ensemble met van 5 woningen met voortuinen; - Markering van de ingebruikname van de buiten de singel gelegen gronden in het begin van de 20e eeuw; - Sobere ornamentiek en detaillering van de traditionele baksteenarchitectuur; - Bouwmassa bestaat uit één bouwlaag op een souterrain, onder een bewoonbare en haaks op de weg gelegen gebroken schilddak; - De architectonische en stedenbouwkundige uitwerking in vorm, materiaal en detail draagt bij aan de hoge ruimtelijke kwaliteit en beeldkwaliteit van de Lopikersingel.
CHW169		Woonhuis – Winkel **Feiten**

		1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Lopikerstraat 16 18 4. *Datering*: 1884 **Cultuurhistorische waardering** De Lopikerstraat heeft zich in de afgelopen eeuwen ontwikkeld tot een straat met een hoge concentratie aan bedrijven en winkels. De straat heeft evenals de overige delen van het historisch centrum, een overwegend perceelsgewijze opbouw. Het betreffende pand is markant gelegen op de hoek van de Babokkenstraat/Lopikerstraat. De maat en schaal van het pand is enigszins afwijkend aan de bebouwing in de directe omgeving. Het telt drie bouwlagen onder een bewoonbare kap. Het pand is ooit opgericht als een kantoor met daarboven een woning. Het Eclectische pand heeft een rijke detaillering en ornamentiek, die met name terug te vinden is in de omlijsting van de kozijnen, de kroonlijst, de winkelpui en de geperste zinken dakkapellen. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Het pand heeft een grote schaal bestaande uit drie bouwlagen onder een afgeknot schilddak; - De schaal ondersteunt het karakter van de markante hoekligging en de perceelsgewijze opbouw van de straat; - De gave hoofdvorm en rijke ornamentiek dragen in hoge mate bij aan de ruimtelijke kwaliteit van de Lopikerstraat; - De functie vormt een zichtbare herinnering aan de ontwikkeling van de Lopikerstraat tot een straat met een hoge concentratie van bedrijvigheid.
CHW170		Woonhuis – Winkel **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel gemeentelijk monument 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Lopikerstraat 23 4. *Datering*: ca. 1885

		Cultuurhistorische waardering De Lopikerstraat heeft zich in de afgelopen eeuwen ontwikkeld tot een straat met een hoge concentratie aan bedrijven en winkels. De straat heeft evenals de overige delen van het historisch centrum, een overwegend perceelsgewijze opbouw. Het betreffende pand maakt onderdeel uit van de gesloten straatwand van de Lopikerstraat. De maat en schaal van het pand sluit naadloos aan op de bebouwing in de directe omgeving. Het in Eclecticistische stijl opgetrokken pand telt twee bouwlagen onder een zadeldak met voorschild. De winkelfunctie is duidelijk afleesbaar uit de aanwezige winkelpui in dezelfde stijl als de rest van het pand. Deze heeft een zekere zeldzaamheidswaarde. Zowel de winkelpui als de bovengelegen gevel hebben een zeer rijke detaillering en ornamentiek, die met name terug te vinden is in de omlijsting van de kozijnen, de kroonlijst en in de winkelpui. N.B. het verdient aanbeveling de winkelpui vrij te maken van panelen die de bovenlichten dichtzetten. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Het pand heeft een opbouw met twee bouwlagen onder een zadeldak met voorschild; - De schaal ondersteunt het karakter van de perceelsgewijze opbouw van de straat; - De gave hoofdvorm en rijke ornamentiek dragen in hoge mate bij aan de ruimtelijke kwaliteit van de Lopikerstraat; - De pui verdient evenals de rijke ornamentiek extra aandacht vanwege de zekere mate van zeldzaamheid van deze gevelelementen; - De functie vormt een zichtbare herinnering aan de ontwikkeling van de Lopikerstraat tot een straat met een hoge concentratie van bedrijvigheid.
CHW171		Woonhuis – Winkel **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Lopikerstraat 24 4. *Datering*: ca. 1900

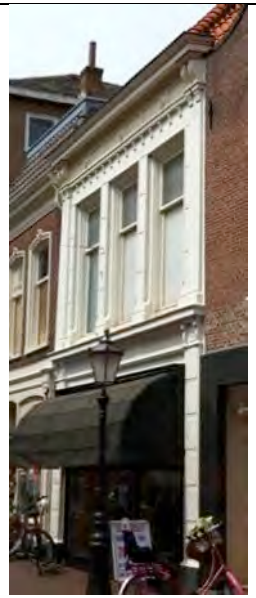
		Cultuurhistorische waardering De Lopikerstraat heeft zich in de afgelopen eeuwen ontwikkeld tot een straat met een hoge concentratie aan bedrijven en winkels. De straat heeft evenals de overige delen van het historisch centrum, een overwegend perceelsgewijze opbouw. Het betreffende pand maakt onderdeel uit van de gesloten straatwand van de Lopikerstraat. De maat en schaal van het pand sluit naadloos aan op de bebouwing in de directe omgeving. Het in traditionele stijl opgetrokken pand telt drie bouwlagen onder een zadeldak met voorschild. De winkelfunctie is duidelijk afleesbaar uit de aanwezige winkelpui. Opvallend aan deze pui is de gescheiden opgang voor winkel en woonhuis, waardoor een duidelijke functiescheiding uit de gevel afleesbaar is. Stedenbouwkundig is het pand tevens relevant door zijn ligging aan de noordzijde van de straat. De gevel ligt evenwijdig aan de Lopikerstraat, maar het pand daarachter heeft een noordoost oriëntatie en loopt schuin weg. Dit is een verwijzing naar oudere structuren en derhalve van belang voor de ontwikkelingsgeschiedenis van de Lopikerstraat en Schoonhoven. Mogelijk bevat het gebouw bouwhistorische waarden. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Het pand heeft een opbouw met drie bouwlagen onder een zadeldak met voorschild; - De schaal ondersteunt het karakter van de perceelsgewijze opbouw van de straat; - De gave hoofdvorm en de winkelpui dragen in hoge mate bij aan de ruimtelijke kwaliteit van de Lopikerstraat; - De stedenbouwkundige ligging met een van het straatprofiel afwijkende oriëntatie draagt bij aan de historische afleesbaarheid van het centrum; - De pui verdient extra aandacht vanwege de zekere mate van zeldzaamheid van deze gevelelementen; - De functie vormt een zichtbare herinnering aan de ontwikkeling van de Lopikerstraat tot een straat met een hoge concentratie van bedrijvigheid.
CHW175		Woonhuis – Winkel **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel gemeentelijk monument 2. *Thema*: Bedrijvigheid

		3. *Ligging*: Lopikerstraat 35 4. *Datering*: vermoedelijk 18e eeuw **Cultuurhistorische waardering** De Lopikerstraat heeft zich in de afgelopen eeuwen ontwikkeld tot een straat met een hoge concentratie aan bedrijven en winkels. De straat heeft evenals de overige delen van het historisch centrum, een overwegend perceelsgewijze opbouw. Het betreffende pand is markant gelegen op de hoek van de Lange Weistraat / Lopikerstraat. De stedenbouwkundige situatie is ter plaatse zo ontstaan dat het pand qua oriëntatie een afwijking richting het zuidwesten vertoont ten opzichte van de gevel aan de Lopikerstraat. De is het gevolg van de door de loop van de Zevender beïnvloedde straatinrichting van de Lange Weistraat. Derhalve is het pand van belang voor de ontwikkelingsgeschiedenis van de Lopikerstraat, Lange Weistraat en Schoonhoven in het algemeen. De maat en schaal van het pand sluit naadloos aan op de bebouwing in de directe omgeving. Het in traditionele stijl opgetrokken pand met een klokgevel huisvest een tweelaagse bouw met een zadeldak en klein voorschild. De winkelfunctie is duidelijk afleesbaar uit de aanwezige winkelpui. Het pand heeft mogelijk een 18e eeuwse kern en heeft een rijke ornamentiek die terug te vinden is in met name de zware lijst op de klokgevel. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Het pand heeft een opbouw met twee bouwlagen onder een zadeldak met voorschild; - De schaal ondersteunt het karakter van de perceelsgewijze opbouw van de straat; - De stedenbouwkundige ligging op de hoek van de Lange Weistraat en de Lopikerstraat met afwijkende oriëntatie van de massa ten opzichte van de gevel draagt bij aan de historische afleesbaarheid van het centrum; - De ouderdom en bijbehorende gave hoofdvorm en winkelpui dragen in hoge mate bij aan de ruimtelijke kwaliteit van de Lopikerstraat; - De functie vormt een zichtbare herinnering aan de ontwikkeling van de Lopikerstraat tot een straat met een hoge concentratie van bedrijvigheid.
CHW180		Woonhuis – Winkel

		Feiten 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Lopikerstraat 6 4. *Datering*: laatste kwart 19e eeuw **Cultuurhistorische waardering** De Lopikerstraat heeft zich in de afgelopen eeuwen ontwikkeld tot een straat met een hoge concentratie aan bedrijven en winkels. De straat heeft evenals de overige delen van het historisch centrum, een overwegend perceelsgewijze opbouw. Het betreffende pand maakt onderdeel uit van de straatwand van de Lopikerstraat. De maat en schaal van het pand sluiten naadloos aan op de bebouwing in de directe omgeving. Het telt twee bouwlagen onder een bewoonbare kap. Het Eclectische pand heeft een rijke detaillering en ornamentiek, die met name terug te vinden is in de omlijsting van de kozijnen, de kroonlijst en de winkelpui. N.B. Het pand op de eerste bouwlaag inpandig samengevoegd met het naastgelegen pand, nr. 2. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Het pand bestaat uit twee bouwlagen onder een afgeknot schilddak; - De schaal en architectonische uitwerking ondersteunen de perceelsgewijze opbouw van de straat; - De gave hoofdvorm en rijke ornamentiek dragen in hoge mate bij aan de ruimtelijke kwaliteit van de Lopikerstraat; - De functie vormt een zichtbare herinnering aan de ontwikkeling van de Lopikerstraat tot een straat met een hoge concentratie van bedrijvigheid.
CHW181		Woonhuis – Zilversmidshuis **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Lopikerstraat 61 4. *Datering*: laatste kwart 19e eeuw

		Cultuurhistorische waardering De Lopikerstraat heeft zich in de afgelopen eeuwen ontwikkeld tot een straat met een hoge concentratie aan bedrijven en winkels. Dit deel van de straat heeft een overwegend complexgewijze opbouw met ensembles van gelijksoortige woningen. Het betreffende pand maakt onderdeel uit van dit ensemble tussen nr. 61 en nr. 75 (oneven nummers), die samen de straatwand van dit deel van de Lopikerstraat bepalen. De woningen zijn aan het einde van de 19e eeuw, na het dempen van de gracht, gebouwd op de Lopikerbarrière. De verzakking aan de linkerzijde van het pand verwijst vermoedelijk naar de positie van de voormalige ophaalbrug in de barrière. De woning in traditionele bouwstijl is sober vormgegeven. In de 20e eeuw werd in de achtertuin een zilversmederij gesticht door de A.J. Driesen. De smederij is vanaf de Wal zichtbaar op het achterterrein. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Het gebouw is opgebouwd in twee bouwlagen onder een schilddak; - De woning markeert de positie van de voormalige Lopikerbarrière en de positie van de ophaalbrug daarin; - De woning is qua maat, schaal en detaillering onderdeel van het stedenbouwkundig ensemble langs dit deel van de Lopikerstraat; - De zilversmederij in de achtertuin draagt bij aan de levendige geschiedenis van de zilversmederijen in de stad; - De woning annex zilversmederij draagt door zijn architectonische uitwerking bij aan de ruimtelijke kwaliteit langs de Lopikerstraat en op de Wal.
CHW184		Woonhuis – Winkel **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel gemeentelijk monument 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Lopikerstraat 7 4. *Datering*: ca. 1900 **Cultuurhistorische waardering** De Lopikerstraat heeft zich in de afgelopen eeuwen ontwikkeld tot een straat met een hoge

		concentratie aan bedrijven en winkels. De straat heeft evenals de overige delen van het historisch centrum, een overwegend perceelsgewijze opbouw. Het betreffende pand is markant gelegen op de hoek van de Korte Weistraat/Lopikerstraat. Architectonisch is deze positie versterkt door de afgeschuinde hoek op de eerste bouwlaag, die tevens plaats biedt aan de entree van de winkel. De maat en schaal van het pand sluit aan op de bebouwing in de directe omgeving, alhoewel er wel sprake is van een verzwaring door de twee ruime bouwlagen met afgeknot schilddak. Het pand met kenmerken van de neorenaissance heeft een rijke detaillering en ornamentiek, die met name terug te vinden is in de omlijsting van de kozijnen, de kroonlijst, de rijk geornamenteerde winkelpui. Deze pui is met door de hoekligging zeldzaam te noemen. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Het pand heeft een grote schaal bestaande uit twee ruime bouwlagen onder een afgeknot schilddak; - De schaal en architectuur ondersteunen het karakter van de markante hoekligging en de perceelsgewijze opbouw van de straat; - De gave hoofdvorm en rijke ornamentiek dragen in hoge mate bij aan de ruimtelijke kwaliteit van de Lopikerstraat; - De functie vormt een zichtbare herinnering aan de ontwikkeling van de Lopikerstraat tot een straat met een hoge concentratie van bedrijvigheid; - De zeer fraai geornamenteerde winkelpui verdient vanwege de relatieve zeldzaamheid extra aandacht.
CHW185		Woonhuis – Winkel **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Lopikerstraat 8 4. *Datering*: ca. 1885 **Cultuurhistorische waardering** De Lopikerstraat heeft zich in de afgelopen eeuwen ontwikkeld tot een straat met een hoge concentratie aan bedrijven en winkels. De straat heeft evenals de overige delen van het

		historisch centrum, een overwegend perceelsgewijze opbouw. Het betreffende pand maakt onderdeel uit van de gesloten straatwand van de Lopikerstraat. De maat en schaal van het pand sluit naadloos aan op de bebouwing in de directe omgeving. Het in Eclecticistische stijl opgetrokken pand telt twee bouwlagen onder een zadeldak met voorschild. De winkelfunctie is duidelijk afleesbaar uit de aanwezige winkelpui in dezelfde stijl als de rest van het pand. Zowel de winkelpui als de bovengelegen gevel hebben een rijke detaillering en ornamentiek, die met name terug te vinden is in de geveluitwerking en de kroonlijst. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Het pand heeft een opbouw met twee bouwlagen onder een zadeldak met voorschild; - De schaal ondersteunt het karakter van de perceelsgewijze opbouw van de straat; - De gave hoofdvorm en rijke ornamentiek dragen bij aan de ruimtelijke kwaliteit van de Lopikerstraat; - De functie vormt een zichtbare herinnering aan de ontwikkeling van de Lopikerstraat tot een straat met een hoge concentratie van bedrijvigheid.
CHW186		Woonhuis – Zilversmidshuis **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Lopikerweg 20 4. *Datering*: ca. 1910 **Cultuurhistorische waardering** De Lopikerweg is een karakteristiek polderlint gelegen langs de Zevender en vormt de historische verbinding met de gemeente Lopik. De weg, die buiten de oostelijke vestingwallen van de stad was gelegen, werd pas aan het begin van de 20^{e} eeuw in gebruik genomen. De woningen langs de Lopikerweg hebben alle een ruime voortuin. De woning met de bijbehorende zilverwerkplaats heeft een markante ligging langs de oostelijke stadsrand van Schoonhoven. De combinatie van de woning met een werkplaats in dezelfde schaal en uitwerking is zeldzaam te noemen, waarbij deze typologie een zichtbare herinnering vormt aan het dubbele gebruik van gebouwen.

		De woning en werkplaats in traditionele bouwstijl met klokgevel zijn opgetrokken in één bouwlaag onder een mansardekap. Ze zijn in hoofdvorm en detaillering nog nagenoeg gaaf met uitzondering van de invulling van de kozijnen. De voormalige zilversmederij met bovengelegen opslag is een herinnering aan de zilversmederijen in Schoonhoven. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - De woning en werkplaats zijn beide opgetrokken in één bouwlaag onder een mansardekap; - De twee grotendeels identieke panden versterken de ruimtelijke kwaliteit van de Lopikerweg door hun opbouw, samenhang en gaafheid; - De panden vormen een zichtbare verwijzing van de zilversmidcultuur in Schoonhoven; - De gebouwen markeren de oostelijke stadsrand en de ingebruikname van het gebied buiten de stad in de 20e eeuw.
CHW187		Boerderijcomplex **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Middeleeuwse ontginningen 3. *Ligging*: Lopikerweg 60 4. *Datering*: tweede helft 19e eeuw **Cultuurhistorische waardering** De Lopikerweg is een karakteristiek polderlint gelegen langs de Zevender en vormt de historische verbinding met de gemeente Lopik. Dit deel van de Lopikerweg dat ten oosten van de G.J. van Heuven Goedhartweg ligt, heeft een agrarisch karakter met een groot aantal boerderijen. De betreffende boerderij bestaat uit een samenstel van hoofdgebouw, bijgebouw, hooiberg, bescheiden laanbeplanting en een boomgaard. De langhuisboerderij met een traditionele vormgeving is zelf vrij sober in architectonische uitwerking. De decoratie bestaat voornamelijk uit de gesneden windveren en een dakmakelaar. Verder is de boerderij ambachtelijk gedetailleerd, passend bij bouwperiode van de boerderij. De melkkelder is aan de oostzijde van de gevel zichtbaar. De overige geveldelen zijn ook nagenoeg gaaf.

		De waterlopen, boerderij met bijgebouwen en hooiberg en boomgaarden vormen een zeldzaam geworden agrarisch ensemble in de polders rondom Schoonhoven en is derhalve van cultuurhistorische waarde. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Ensemble van hoofdgebouw en in het verlengde daarvan geplaatste bijgebouwen en een hooiberg; - Boerderij in een bouwlaag onder een zadeldak, haaks op de weg gelegen, geornamenteerd met gesneden dakmakelaars en windveren; - Voortuin met hoogstam fruitbomen; - Bescheiden beplanting (laanbeplanting) langs de oprit van de boerderij; - Terrein ter rechter(oost) zijde geflankeerd door een perceel met hoogstam fruitbomen; - Terreinen gelegen tussen de waterlopen van de opstrekkende kavels; - Het ensemble versterkt de ruimtelijke kwaliteit van dit deel van de Lopikerweg.
CHW188		Boerderijcomplex **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Middeleeuwse ontginningen 3. *Ligging*: Lopikerweg 68 – 70 4. *Datering*: 1849 5. *Opdrachtgever:* Familie Lazonder **Cultuurhistorische waardering** De Lopikerweg is een karakteristiek polderlint gelegen langs de Zevender en vormt de historische verbinding met de gemeente Lopik. Dit deel van de Lopikerweg dat ten oosten van de G.J. van Heuven Goedhartweg ligt, heeft een agrarisch karakter met een groot aantal boerderijen. De langhuisboerderij ligt iets schuin gepositioneerd in de bocht van de Lopikerweg, waarbij ook sprake is van een voortuin. Het complex bestaat uit een samenstelsel van een dwars achter de boerderij gelegen bijgebouw, hooiberg en een boomgaard ten oosten van het hoofdhuis (in de oksel van het hoofdhuis en het bijgebouw). Qua architectonische uitwerking is de boerderij vrij sober vormgegeven in traditionele bouw. Er is sprake van

		fraaie ambachtelijke details zoals het vlechtwerk in de topgevel. De architectuur is enigszins aangetast door aanpassingen van de oorspronkelijke kozijnen. Een herinneringssteen in de topgevel verwijst naar de opdrachtgever en het bouwjaar. De boerderij met bijgebouwen, hooiberg en boomgaard vormt een zeldzaam geworden agrarisch ensemble in de polders rondom Schoonhoven en is derhalve van cultuurhistorische waarde. De waarde zit tevens in de ouderdom van de boerderij. Het betreft een van de eerste boerderijen tussen Zevender (vijftienhoven) en Schoonhoven. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Ensemble van hoofdgebouw en haaks daarop geplaatste bijgebouwen en een hooiberg; - Boerderij in een bouwlaag onder een zadeldak, haaks op de weg gelegen. - Zijtuin met hoogstam fruitbomen; - Terreinen gelegen tussen de waterlopen van de opstrekkende kavels; - Het ensemble versterkt de ruimtelijke kwaliteit van dit deel van de Lopikerweg.
CHW189		*Burgermanswoning* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Molenstraat 14 4. *Datering*: ca. 1900 ***Cultuurhistorische waardering*** De smalle Molenstraat (tot in de 19e eeuw onderdeel van Den Es, de Nes?) bestaat uit een aaneengesloten rij met woningen die perceelsgewijs zijn ontwikkeld. De gevels vormen een laat 19e-eeuws / vroeg 20e-eeuws ensemble van burgermanswoningen en kleine winkels/pakhuizen. De burgermanswoning in twee bouwlagen onder een haaks op de straat gelegen zadeldak met voorschild heeft kenmerken van de neorenaissance. De ornamentiek en detaillering is van hoge kwaliteit, zoals de strekse bogen boven de kozijnen, de geglazuurde keramische tegels in de boogvelden, de dakkapel en de als kroonlijst behandelde gootlijst. De architectuur is zeer gaaf bewaard gebleven.

		Ruimtelijke karakteristiek / Waardering - De bouwmassa bestaat uit twee bouwlagen onder een haaks op de straat gelegen zadeldak met voorschild; - Stedenbouwkundig onderdeel van een overwegend laat 19e / vroeg 20e-eeuws ensemble; - De hoge kwaliteit van de architectonische uitwerking in detail en ornament draagt bij aan de ruimtelijke kwaliteit en beeldkwaliteit van de Molenstraat en binnen het historisch centrum.
CHW190		*Burgermanswoning - zilversmidshuis* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing / bedrijvigheid 3. *Ligging*: Molenstraat 16 4. *Datering*: ca. 1900 ***Cultuurhistorische waardering*** De smalle Molenstraat (tot in de 19e eeuw onderdeel van Den Es, de Nes?) bestaat uit een aaneengesloten rij met woningen die perceelsgewijs zijn ontwikkeld. De gevels vormen een laat 19e-eeuws / vroeg 20e-eeuws ensemble van burgermanswoningen en kleine winkels/pakhuizen. De burgermanswoning annex zilversmederij in twee bouwlagen onder een haaks op de straat gelegen mansardekap met voorschild heeft en traditionele lijstgevel. In de ornamentiek zijn sporen van de neorenaissance te bespeuren. De ornamentiek en detaillering is van hoge kwaliteit, zoals de strekse bogen boven de kozijnen, de keramische tegels in de boogvelden en de als kroonlijst behandelde gootlijst. De architectuur is zeer gaaf bewaard gebleven. Opvallend is de dubbele voordeur in de gevel. De rechter voordeur geeft toegang tot de zilversmederij. Hierdoor is de functie van de woning annex zilversmederij afleesbaar in de gevel. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - De bouwmassa bestaat uit twee bouwlagen onder een haaks op de straat gelegen zadeldak met voorschild; - Stedenbouwkundig onderdeel van een overwegend laat 19e / vroeg 20e-eeuws

		ensemble; - De hoge kwaliteit van de architectonische uitwerking in detail en ornament draagt bij aan de ruimtelijke kwaliteit en beeldkwaliteit van de Molenstraat en binnen het historisch centrum; - Afleesbare functie en daarmee een zichtbare herinnering aan de zilversmederijen in Schoonhoven.
CHW192		*Woonhuis – winkel* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Molenstraat 24 4. *Datering*: einde 19e eeuw ***Cultuurhistorische waardering*** De smalle Molenstraat (tot in de 19e eeuw onderdeel van Den Es, de Nes?) bestaat uit een aaneengesloten rij met woningen die perceelsgewijs zijn ontwikkeld. De gevels vormen een laat 19e eeuws / vroeg 20e eeuws ensemble van burgermanswoningen en kleine winkels/pakhuizen. De woning met winkel in één bouwlaag met haaks op de straat gelegen zadeldak heeft een traditionele lijstgevel. De gevel heeft veel ambachtelijke details, zoals de strekse boog boven de winkelpui, de geprofileerde gootlijst en de originele laat 19e-eeuwse T - schuifkozijnen. De architectuur is zeer gaaf bewaard gebleven. Opvallend is de sobere winkelpui die een zekere zeldzaamheidswaarde heeft binnen Schoonhoven. Zeker binnen het straatbeeld aan de Molenstraat is dit een zeldzaamheid geworden. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - De bouwmassa bestaat uit één bouwlaag onder een haaks op de straat gelegen zadeldak; - Stedenbouwkundig onderdeel van een overwegend laat 19e / vroeg 20e eeuws ensemble; - De hoge kwaliteit van de ambachtelijke detaillering draagt bij aan de ruimtelijke kwaliteit en beeldkwaliteit van de Molenstraat en binnen het historisch centrum;

		- Afleesbare functie en daarmee een zichtbare herinnering aan de kleine winkels in Schoonhoven.
CHW194		*Villa* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Nassaukade 11 4. *Datering*: ca. 1920 - 1920 **Cultuurhistorische waarden** De Nassaukade was tot ver in de 19e eeuw buiten de vesting gelegen. Het stuk tussen de Schelebrug en de Steenebrug werd pas in de late 19e eeuw als weg in gebruik genomen. En de bebouwing langs dit deel van de Nassaukade werd pas in het begin van de 20e eeuw gebouwd. De bebouwing ligt op ruime percelen in het landschap. De betreffende villa is opgetrokken in een Zakelijk Expressionistische bouwstijl. De asymmetrie van het dak en de elkaar doorsnijdende vlakken (luifel, hoekribben, borstweringen, gevels) benadrukken het Expressionisme van deze villa. De villa is alzijdig benadert in het ontwerp. De opbouw van de villa en de ambachtelijke detaillering hebben een hoge architectuurhistorische waarde. Dit type villa is, zeker, buiten de stad op de 20e-eeuwse stadsuitbreidingen, een relatief zeldzame verschijning binnen Schoonhoven. De villa markeert tevens de in gebruik name van de gebieden buiten de stadsomwalling in de 20e eeuw. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Villa in één bouwlaag onder een haaks op de weg gelegen steil zadeldak; - Vrije ligging op een ruim perceel waarbij de alzijdigheid in benadering van het ontwerp tot uiting komt; - De gebruikte bouwstijl is een duidelijke verwijzing naar de bouwperiode. Daarmee markeert de villa de stadsontwikkeling buiten de oude vesting aan het begin van de 20e eeuw; - De architectonische uitwerking versterkt de ruimtelijke kwaliteit langs de Nassakade.

		
CHW196		*Woonhuis - zilversmidshuis* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Nes 22 *4. Datering*: ca.1908 ***Cultuurhistorische waardering*** De Nes ('Den Es' in de 19e eeuw) heeft een gevarieerd beeld van stallen, woonhuizen en bedrijvigheid. De woning annex zilversmederij in opgebouwd uit één bouwlaag onder een haaks op de straat gelegen zadeldak dat schuil gaat achter een traditionele lijstgevel. In de ornamentiek zijn sporen van de neorenaissance te bespeuren. De ornamentiek en detaillering is van hoge kwaliteit, zoals de diamantkoppen in de strekse bogen boven de kozijnen, de geknipte loodslabben, de keramische tegels in de boogvelden en de kroonlijst. De architectuur is zeer gaaf bewaard gebleven. Opvallend is de dubbele voordeur in de gevel. De rechter voordeur, welke smaller is dan de huisdeur, geeft toegang tot de zilversmederij op het achterterrein. Hierdoor is de functie van de woning annex zilversmederij duidelijk afleesbaar in de gevel. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - De bouwmassa bestaat uit één bouwlaag onder een haaks op de straat gelegen

		zadeldak met lijstgevel; - Onderdeel van een gefragmenteerde stedelijke wand, waarin de combinatie van wonen en bedrijvigheid eigen is; - De hoge kwaliteit van de architectonische uitwerking in detail en ornament draagt bij aan de ruimtelijke kwaliteit en beeldkwaliteit van de Nes en binnen het historisch centrum; - Afleesbare functie en daarmee een zichtbare herinnering aan de zilversmederijen in Schoonhoven.
CHW206	 	*Boerderijcomplex* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Middeleeuwse ontginningen 3. *Ligging*: Opweg 37 4. *Datering*: vroeg 20^{e} eeuws **Cultuurhistorische waardering** De Opweg heeft een belangrijke rol gespeeld in de ontwikkeling van de polder Bergambacht. Het oostwest-lopende deel van de Opweg, ook wel de Bovenbergse Huisweg, is een belangrijk polderlint dat waarschijnlijk als tiendweg dienst heeft gedaan. Langs dit polderlint is al vroeg bewoning te constateren. Langs de Opweg zijn enkele boerderijen en erven ingetekend in de oude kaartbeelden. De weg gaf toegang tot de stad via de Kruispoort. De langhuisboerderij is op een smal opstrekkend kavel haaks op de Opweg gelegen, waarbij ook sprake is van een voorterrein met o.a. hoogstam fruitbomen. De westzijde van het perceel wordt begrensd door opgaand geriefhout (wilgen). De ligging van de boerderij vrij in het landschap en van de weg gescheiden door een wetering draagt bij de aan de cultuurhistorische waardering van de boerderij en de beeldkwaliteit binnen de polder. De boerderij bestaat uit een kleinschalig voorhuis en een grotere en hogere achtergelegen stal. De architectonische vormgeving vertoont traditionele invloeden. Er is sprake van fraaie ambachtelijke details zoals het stucwerk in de raambogen, de gestuukte sluitstenen in de raambogen en de luiken. De boerderij met fruitbomen vormt een zeldzaam geworden agrarisch ensemble in de polders rondom Schoonhoven en is derhalve van cultuurhistorische waarde.

		Ruimtelijke karakteristiek / Waardering - Ensemble van haaks op de Opweg gelegen hoofdgebouw in twee geledingen; - Historische groenvoorziening in de vorm van fruitbomen op het voorterrein; - Terrein in de vorm van een smal opstrekkend kavel en een wetering tussen kavel en weg ; - Opgaand hakhout langs de westzijde van het perceel als geriefhout en beschutting tegen de westenwind; - Het ensemble versterkt de ruimtelijke kwaliteit van dit deel van de Opweg en het aangrenzende polderlandschap .
CHW207	 	*Burgermanswoningen complex* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Opweg 8 – 14 (even nummers) 4. *Datering*: 1912 ***Cultuurhistorische waardering*** De Opweg heeft een belangrijke rol gespeeld in de ontwikkeling van de polder Bergambacht. Het noordzuid lopende deel lag direct naast de Bottersloot en de oostelijke kade, begrenzing, van de polder Bergambacht. Langs de Bottersloot was als vroeg in de geschiedenis bebouwing te vinden, onder andere de stadsherberg (Opweg 2a). De weg gaf toegang tot de stad via de Kruispoort. Echter de uitbreiding van de bebouwing langs dit deel van de Opweg volgde pas in de 20^{e} eeuw. Ze markeren daarmee de stadsuitbreidingen buiten de vesting aan het begin van de 20^{e} eeuw. Het ensemble van woningen langs de Opweg is bijna symmetrisch opgebouwd en heeft een rijke architectonische uitwerking in overgangsarchitectuur. Nummer 8 en 14 hebben een andere topgevel: respectievelijk een getrapte tuitgevel en een gebroken tuitgevel. De rijkdom van de architectuur is te vinden in de raambogen waarin zich geglazuurde keramische tegels bevinden en in de baksteenarchitectuur. De woning nr. 8 voorzien van een stichtingssteen. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering***

		- Bijna symmetrisch opgebouwd complex van vier burgermanswoningen bestaande uit één bouwlaag met verschillende typen dwarskappen haaks op de weg; - Door de positionering markeert dit ensemble de vroeg 20e-eeuwse stadsuitbreidingen buiten de vesting; - Rijke en gave ornamentiek en detaillering van de baksteenarchitectuur met kenmerken van overgangsarchitectuur vormen een versterking van de ruimtelijke kwaliteit langs de Opweg.
CHW210		*Woonhuis – zilversmidshuis* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Oude Haven 23 4. *Datering*: ca. 1900 ***Cultuurhistorische waardering*** De Oude Haven vormt de kern van de stedenbouwkundige ontwikkeling van de stad Schoonhoven. De gevelwand langs de oostzijde van de Oude Haven bestaat voornamelijk uit aaneengesloten, perceelsgewijs ontwikkelde bebouwing uit de 19e eeuw en ouder. De woning annex zilversmederij past naadloos binnen dit beeld en is daarmee onderdeel van het ensemble. Het woonhuis in twee bouwlagen onder een haaks op de straat gelegen zadeldak met voorschild heeft een traditionele lijstgevel. De ornamentiek en detaillering is van hoge kwaliteit, zoals de keramische tegels in de boogvelden en de als kroonlijst behandelde gootlijst. De architectuur is zeer gaaf bewaard gebleven. Opvallend is de dubbele voordeur in de gevel. De linker voordeur geeft toegang tot de zilversmederij. Hierdoor is de functie van de woning annex zilversmederij duidelijk afleesbaar in de gevel. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - De bouwmassa bestaat uit twee bouwlagen onder een haaks op de straat gelegen zadeldak met voorschild; - Stedenbouwkundig onderdeel van een overwegend perceelsgewijs ontwikkeld ensemble van verschillende leeftijden;

		- De hoge kwaliteit van de architectonische uitwerking in detail en ornament draagt bij aan de ruimtelijke kwaliteit en beeldkwaliteit langs de Oude Haven Oost en binnen het historisch centrum; - Afleesbare functie en daarmee een zichtbare herinnering aan de zilversmederijen in Schoonhoven.
CHW222		*Arbeiderswoning* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Schapenstraat 6 4. *Datering*: ca. 1910 ***Cultuurhistorische waardering*** De Schapenstraat vormt een belangrijke oost-westverbinding tussen de Havenstraat en de Koestraat. Deze weg bestaat uit overwegend gelijksoortige kleinschalige arbeiders- en burgermanswoningen. De betreffende wonig is een rijk voorbeeld van een kleinschalige stadswoning met kenmerken van de overgangsarchitectuur. De baksteenrijkdom van de gevel uit zich in de tandlijst tussen eerste en zolderverdieping, de uitkragende lijsten ter plaatse van de raambogen en gevellijsten en de muurafdekken van de tuitgevel. De architectonische rijkdom is aangevuld met keramische tegels in de boogvelden. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Onderdeel van een gaaf ensemble van arbeiderswoningen; - Bestaande uit een bouwlaag onder een dwarskap; - De rijke gevelarchitectuur benadrukt de hoge ruimtelijke kwaliteit in de Schapenstraat.

CHW223		Platanen Scheepmakershaven **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Historisch groen 3. *Ligging*: Aan de noordzijde van de Scheepmakershaven 4. *Datering*: 19e eeuw, mogelijk ouder **Cultuurhistorische Waardering** De kaart van Schoonhoven gemaakt door Blaue laat zien dat er langs de Scheepmakershaven al in de 17e eeuw bomen staan, net als langs de Haven en Oude Haven. De boomlanen werden aangelegd voor de verkoop van hout en derhalve kunnen de bomen gerekend worden tot het hakhout van de stad Schoonhoven. In de huidige situatie staan er hoge platanen langs het nog bestaande deel en het gedempte deel van de Scheepmakerhaven. Deze dateren waarschijnlijk uit de 19e eeuw. In die eeuw werd de plataan een meer algemene boom vanwege de snelle groeiwijze en het duurzame hout. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering / Waardering*** - Op één lijn met elkaar geplaatste platanen (totaal 11), - Schuine lijn van de plaatsing volgt de vorm van de oorspronkelijke Scheepmakershaven, waardoor deze deels gedempte haven afleesbaar blijft; - Begeleiding van de noordzijde van de Scheepmakershaven.

CHW224		*Pakhuis* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Scheepmakershaven 5 4. *Datering*: eind 19e eeuw ***Cultuurhistorische waardering*** De Scheepmakershaven is in de 20e eeuw grotendeels gedempt. Rondom deze haven was een grote hoeveelheid bedrijven gevestigd. Het pand staat langs de rand van de gedempte haven en markeert daarmee de oorspronkelijke vorm van de voormalige haven. Rondom deze oude haven staat een grote diversiteit aan 18e en 19e-eeuwse woon- en pakhuizen. Tezamen vormen ze een fraai stedenbouwkundig ensemble dat de positie van de Scheepmakershaven markeert. Dit voormalige pakhuis bestaat uit een bouwlaag onder een haaks op de weg gelegen zadeldak. Ter rechterzijde is een kleine aanbouw met plat dak. De gevel is uitgevoerd in een sobere architectuur met een pleisterlaag in blokkenverband. De door gevelopeningen met luiken geflankeerde dubbele deuren benadrukken de oorspronkelijke functie van het gebouw als pakhuis. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Onderdeel van een gaaf ensemble rondom de Scheepmakershaven; - Bestaande uit één bouwlaag onder een dwarskap; - De maat en schaal ondersteunt de functie van de haven en de ruimtelijke kwaliteit; - De afleesbaarheid van de functie in de gevelopbouw ondersteunt het bedrijvige karakter van de Scheepmakershaven.
CHW227		*Woonhuis – Zilversmidswoning* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Scheepmakershaven 30 4. *Datering*: eind 19e eeuw

		Cultuurhistorische waardering De Scheepmakershaven is in de 20e eeuw grotendeels gedempt. Rondom deze haven was een grote hoeveelheid bedrijven gevestigd. Het pand staat langs de rand van de gedempte haven en markeert daarmee de oorspronkelijke vorm van de voormalige haven. Rondom deze oude haven staat een grote diversiteit aan 18e en 19e-eeuwse woon- en pakhuizen. Tezamen vormen ze een fraai stedenbouwkundig ensemble dat de positie van de Scheepmakershaven markeert. De woning heeft een sobere vormgeving en bestaat uit twee bouwlagen onder een schilddak. De voormalige functie is met name herkenbaar aan de grote gekoppelde raampartijen in de gevel op de tweede bouwlaag. Hiermee is de woning annex smederij een zichtbare herinnering aan de ontwikkeling van de smederijen in Schoonhoven. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Onderdeel van een gaaf ensemble rondom de Scheepmakershaven; - Bestaande uit een bouwlaag onder een dwarskap; - De maat en schaal ondersteunt de functie van de haven en de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving; - De afleesbaarheid van de functie in de gevelopbouw ondersteunt het bedrijvige karakter van de Scheepmakershaven; - De afleesbaarheid van de functie in de gevel is van ruimtelijk belang voor de zichtbaarheid van de ontwikkeling zilversmederijen in Schoonhoven.
CHW236		*Boerderij* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Nederzettingen , stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Tiendweg 20 - 22 4. *Datering*: eind 19e eeuw ***Cultuurhistorische waardering*** De Tiendweg is een ontginningsweg door de polder Willige Langerak. Het heeft de kenmerken van een karakteristiek polderlint met haaks op de weg staande opstrekkende kavels. Op de koppen van de kavels staan van oorsprong overwegend boerderijen en

		kleine arbeiderswoningen. De betreffende boerderij is van het dwarshuistype. Het voorhuis ligt evenwijdig aan de weg. Het achterhuis, de voormalige stal, staat daar haaks op. De boerderij heeft neoclassicistische stijlkenmerken die tot uiting komen in de omlijsting van de voordeur met een kroonlijst en de dakkapel met fronton. De originele details van de gevels en van de kozijnen (T-schuiframen) hebben een hoogwaardige afwerking. De boerderij ondersteunt als gevolg van de ligging en de typologie het karakter van het polderlint en is door de architectonische verschijningsvorm een belangrijk element in de ruimtelijke kwaliteit van de Tiendweg. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Stedenbouwkundig onderdeel van het polderlint Tiendweg; - Bestaande uit één bouwlaag onder een evenwijdig aan de weg gelegen zadeldak; - Qua maat en typologie ondersteunend aan het karakter van het polderlint; - De architectonische uitwerking is vanwege de originele details en de hoogwaardige uitwerking een belangrijk element in de ruimtelijke kwaliteit aan de Tiendweg.
CHW240		*Beatrixboom* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Historisch groen 3. *Ligging*: Uitdragerstraat / Hoek Oude Haven West 4. *Datering*: 1988 5. *Opdrachtgever:* gemeente Schoonhoven **Cultuurhistorische waardering** De Beatrixboom is van historische waarde vanwege de markering van een exacte gebeurtenis. De plaatsing van deze boom bij de 50e verjaardag van koningin Beatrix past in de traditie van het plaatsen van lindes bij jubilea en wisselingen van het staatshoofd. De boom is door zijn jonge leeftijd bescheiden in omvang. Om deze zelfde reden moet de ogenschijnlijk gezondheid van de boom nog worden aangetoond. Rondom de verder vrijstaande boom is een rond omringend hekwerk aangebracht op een betonnen voet. In het hekwerk zij drie cartouches opgenomen. Een met het jaartal 1938, een met het jaartal

		1988 en een met een gekroonde B. Een vierde bordje verwijst naar de aanleiding van de plaatsing. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Solitaire linde - Omringend hekwerk - Zichtbare markering van een exacte gebeurtenis.
CHW243		*Burgermanswoningen complex* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Varkensmarkt 7, 9 en 11 4. *Datering*: ca. 1910 ***Cultuurhistorische waardering*** De Varkensmarkt ligt op de kop van het Doelenplein en is het verlengde van de Lange Weistraat. De gesloten wand vormt de beëindiging van de openheid van het plein. De woningen maken onderdeel uit van een gesloten gevelwand met vroeg 20e-eeuwse bebouwing. De drie woningen vormen een hoogwaardig ensemble in deze gevelwand. De betreffende burgermanswonigen zijn een rijk voorbeeld met kenmerken van de overgangsarchitectuur en art nouveau. De rijkdom van de gevel uit zich in de gepleisterde geveldelen, de keramische tegels in de raambogen en de beëindiging van de topgevel. Met name de golvende strekken boven de kozijnen en de gepleisterde topgevel met getrapte opbouw hebben architectuurhistorische waarde.

		Ruimtelijke karakteristiek / Waardering - Onderdeel van een gaaf ensemble van burgermanswoningen ter afsluiting van de open ruimte van het Doelenplein ; - Bestaande uit één bouwlaag onder een dwarskap; - De rijke gevelarchitectuur ondersteunt de hoge ruimtelijke kwaliteit langs de Varkensmarkt en het Doeleplein.
CHW245	 	*Joodse begraafplaats* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: De Nes, tussen nummer 13 en 19 4. *Datering*: 1767 5. *Opdrachtgever:* Joodse Gemeenschap **Cultuurhistorische waardering** Dankzij het tolerante vestigingsbeleid van het stadsbestuur van Schoonhoven ontstond er in het midden van de achttiende eeuw een joodse gemeenschap in deze plaats. Aanvankelijk werden de synagogediensten gehouden in een woonhuis aan de Nes. Naast dit huis lag de joodse begraafplaats, die in 1767 aangekocht was en die honderd jaar later een uitbreiding onderging. Vanaf het begin van de 19e eeuw (1817) werd de synagoge gevestigd in een bovenkamer van het pand Kerkstraat 3. Na 1823 verhuisde de synagoge naar het huis Brandenburg. Vanaf het einde van de 19e eeuw nam het aantal Joden in Schoonhoven af en de gemeente was bijna opgehouden te bestaan aan het begin van de Tweede Wereldoorlog. Na de Tweede Wereldoorlog werd de Joodse gemeenschap in Schoonhoven opgeheven en samengevoegd met Rotterdam. De begraafplaats is tussen 1784 en 1942 in gebruik geweest. De begraafplaats is ingericht als een ommuurd grasveld sobere stenen voorzien van Hebreeuwse en Nederlandse teksten. Een grafmonument is voorzien van een 19e eeuws gietijzeren hekwerk. Een deel van de stenen is op het noorden georiënteerd een ander deel op het westen. Aan De Nes is de begraafplaats begrensd door een gemetselde bakstenen muur, waarschijnlijk eind 18e / vroeg 19e eeuws, en een ijzeren hekwerk met een Davidsster. Aan deze zijde staan in de begraafplaats vier hoog opgaande lindebomen. De gemetselde bakstenen muur loopt verder door langs de noordzijde van de

		begraafplaats. Aan de oostzijde wordt de begraafplaats begrensd door de hoger gelegen Wal en een recent ijzeren hekwerk. Aan de westzijde is de begrenzing opgebouwd uit de gevel van een woonhuis, een betonnen erfafscheiding en een restant van de gemetselde bakstenen muur. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Begraafplaats vormt een zichtbare herinnering aan de Joodse gemeenschap in Schoonhoven; - Gaaf geheel van een ommuurde begraafplaats, welke een open ruimte vormt in de stedelijke wand aan tussen Wal en De Nes; - Cultuur- en architectuurhistorische waardevolle ensembles van grafmonumenten; - Cultuur- en architectuurhistorische waardevolle individuele grafmonumenten; - Ouderdom ommuring heeft, naast een architectuurhistorische waarde, tevens een belangrijke rol in de ruimtelijke kwaliteit van De Nes en de Wal. .
CHW250		*Burgermanswoning* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Voorhaven 12 4. *Datering*: Laatste kwart 19e eeuw ***Cultuurhistorische waardering*** De woning is samen met de nummer 14 en 16 gebouwd op de uitloper van de ‘De Kat”, een onderdeel van de vestingwerken van Schoonhoven. De Voorhaven zelf maakte onderdeel uit van de weterkering tegen de Lek.Dit is nog te herkennen in het stedelijk landschap door de verhoogde ligging van de Voorhaven ten opzichte van de haaks hierop gelegen straten. De straat werd pas na de ontmanteling van de vestingwerken in de 19e eeuw aangelegd. Oorspronkelijk lag deze buiten de poorten, maar binnen de vestingomwalling. De woningen langs deze zijde van de Voorhaven markeren daarmee de zuidelijke stadsrand en de laat 19e en vroeg 20e-eeuwse uitbreidingen buiten de historische kern. De woning in twee bouwlagen onder een haaks op de weg staand zadeldak heeft stijlkenmerken van de traditionele baksteenarchitectuur. De gevel is behandeld als een

		lijstgevel. Opvallende en architectuurhistorische waardevolle onderdelen zijn de T-schuifkozijnen, de geprofileerde gootlijst en de baksteenarchitectuur. Het pand vormt een stedenbouwkundig ensemble met de panden Voorhaven 14 en 16. Alhoewel deze woningen niet op gelijke wijze zijn uitgevoerd, is er toch sprake van grote architectonische verwantschap. Alle woningen hebben een bescheiden voortuin met een 19e-eeuws gietijzeren hekwerk. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - De woning vormt een zichtbare markering van de zuidelijke stadsrand van Schoonhoven en de Kat; - De woning is onderdeel van een stedenbouwkundig ensemble van drie woningen met kleine voortuinen; - De woning vormt een markering van de ingebruikname van de buiten de stadspoort gelegen gronden aan het einde van de 19e en het begin van de 20e eeuw; - De woning is architectuurhistorisch relevant vanwege de ambachtelijke detaillering in traditionele bouwstijl. Hiermee vormt het een belangrijke drager van de ruimtelijke kwaliteit aan de Voorhaven; - Bouwmassa bestaat uit twee bouwlagen onder een haaks op de weg gelegen schilddak.
CHW251		*Burgermanswoning* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Voorhaven 14 4. *Datering*: Laatste kwart 19e eeuw 5. *Opdrachtgever:* eigenaar van hotel ‘Belvedère’ ***Cultuurhistorische waardering*** De woning is samen met de nummer 12 en 16 gebouwd op de uitloper van de ‘De Kat”, een onderdeel van de vestingwerken van Schoonhoven. De Voorhaven zelf maakte onderdeel uit van de weterkering tegen de Lek. Dit is nog te herkennen in het stedelijk landschap door de verhoogde ligging van de Voorhaven ten opzichte van de haaks hierop gelegen straten. De straat werd pas na de ontmanteling van de vestingwerken in de 19e

		eeuw aangelegd. Oorspronkelijk lag deze buiten de poorten, maar binnen de vestingomwalling. De woningen langs deze zijde van de Voorhaven markeren daarmee de zuidelijke stadsrand en de laat 19e en vroeg 20e-eeuwse uitbreidingen buiten de historische kern. De woning in twee bouwlagen onder een afgeknot schilddak heeft stijlkenmerken van de traditionele baksteenarchitectuur. De gevel is behandeld als een lijstgevel. Architectuurhistorische waardevolle onderdelen zijn de T-schuifkozijnen, de geprofileerde gootlijst, het entreeportiek met glas-in-loodraam en ambachtelijk gesneden houten kalf en de baksteenarchitectuur. Meest opvallende element aan dit gebouw is de dakkapel met gesneden oren en een hijsbalk. Het pand vormt een stedenbouwkundig ensemble met de panden Voorhaven 12 en 16. Alhoewel deze woningen niet op gelijke wijze zijn uitgevoerd, is er toch sprake van grote architectonische verwantschap. Alle woningen hebben een bescheiden voortuin met een 19e-eeuws gietijzeren hekwerk. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - De woning vormt een zichtbare markering van de zuidelijke stadsrand van Schoonhoven en de Kat; - De woning is onderdeel van een stedenbouwkundig ensemble van drie woningen met kleine voortuinen; - De woning vormt een markering van de ingebruikname van de buiten de stadspoort gelegen gronden aan het einde van de 19e en het begin van de 20e eeuw; - De woning is architectuurhistorisch relevant vanwege de ambachtelijke detaillering in traditionele bouwstijl. Hiermee vormt het een belangrijke drager van de ruimtelijke kwaliteit aan de Voorhaven; - Bouwmassa bestaat uit twee bouwlagen onder een afgeknot schilddak.
CHW252		*Burgermanswoning* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Voorhaven 16 4. *Datering*: 1892 ***Cultuurhistorische waardering***

		De woning is samen met de nummer 12 en 14 gebouwd op de uitloper van de ‘De Kat”, een onderdeel van de vestingwerken van Schoonhoven. De Voorhaven zelf maakte onderdeel uit van de weterkering tegen de Lek. Dit is nog te herkennen in het stedelijk landschap door de verhoogde ligging van de Voorhaven ten opzichte van de haaks hierop gelegen straten. De straat werd pas na de ontmanteling van de vestingwerken in de 19e eeuw aangelegd. Oorspronkelijk lag deze buiten de poorten, maar binnen de vestingomwalling. De woningen langs deze zijde van de Voorhaven markeren daarmee de zuidelijke stadsrand en de laat 19e en vroeg 20e-eeuwse uitbreidingen buiten de historische kern. De woning in twee bouwlagen onder een afgeknot schilddak heeft stijlkenmerken van de traditionele baksteenarchitectuur. De gevel is behandeld als een lijstgevel. Opvallende en architectuurhistorische waardevolle onderdelen zijn de T-schuifkozijnen, de geprofileerde gootlijst en de detailleringen van de baksteenarchitectuur. Het pand heeft een rijk gedecoreerde dakkapel met gesneden oren en een kroonlijst. In de gevel prijkt een gevelsteen met daarop afgebeeld in haut - reliëf jenever en korenaren. Deze afbeelding is hoogstwaarschijnlijk een verwijzing naar het beroep van de grondlegger van de betreffende eigenaar als jeneverstoker. Het pand vormt een stedenbouwkundig ensemble met de panden Voorhaven 12 en 14. Alhoewel deze woningen niet op gelijke wijze zijn uitgevoerd, is er toch sprake van grote architectonische verwantschap. Alle woningen hebben een bescheiden voortuin met een 19e-eeuws gietijzeren hekwerk. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - De woning vormt een zichtbare markering van de zuidelijke stadsrand van Schoonhoven en de Kat; - De woning is onderdeel van een stedenbouwkundig ensemble van drie woningen met kleine voortuinen; - De woning vormt een markering van de ingebruikname van de buiten de stadspoort gelegen gronden aan het einde van de 19e en het begin van de 20e eeuw; - De woning is architectuurhistorisch relevant vanwege de ambachtelijke detaillering in traditionele bouwstijl. Hiermee vormt het een belangrijke drager van de ruimtelijke kwaliteit aan de Voorhaven; - Bouwmassa bestaat uit één bouwlaag onder een afgeknot schilddak.
CHW253		*Burgermanswoning*

		Feiten 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Voorhaven 3 4. *Datering*: Laatste kwart 19e eeuw ***Cultuurhistorische waardering*** Langs de Voorhaven was veel bedrijvigheid als gevolg van wachtende, ladende en lossende schepen. De Voorhaven maakte daarnaast onderdeel uit van de weterkering tegen de Lek. Hiermee vormde de Voorhaven een belangrijke entree van de stad. De herenhuizen in de gevelwand langs de Voorhaven hebben een voornaamheid die past bij deze stadsentree. De schaal van de herenhuizen langs deze wand is groot te noemen. De woning is opgetrokken in drie bouwlagen onder een schilddak. Deze dakvorm is aangevuld met twee lessenaarsdaken vanaf de lijstgevels tot aan het schilddak. Het pand heeft stijlkenmerken van de traditionele architectuur versterkt met classicistische trekjes. De gevel is behandeld als een lijstgevel en voorzien van een pleisterlaag in blokverband. Opvallend architectuurhistorisch waardevol gevelelement zijn de originele kozijnen met afgeronde hoeken. Het pand vormt een stedenbouwkundig ensemble met de overige herenhuizen langs de Voorhaven. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - De woning is onderdeel van een stedenbouwkundig ensemble langs de Voorhaven; - De woning is architectuurhistorisch relevant vanwege de ambachtelijke detaillering en de originele kozijnen. Hiermee vormt het een belangrijke drager van de ruimtelijke kwaliteit aan de Voorhaven; - Bouwmassa bestaat uit drie bouwlagen onder een schilddak.
CHW255		*Koetshuis – pakhuis* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Waagstraat 5 / Babokkenstraat 5

	 	4. *Datering*: laatste kwart 19e eeuw ***Cultuurhistorische waardering*** De Babokkenstraat vormt de verbinding tussen de het Doelenplein en de Lopikerstraat. Hiermee is het een belangrijke verbinding tussen twee grote stedelijke structuren. De ligging van het voormalige koetshuis in het hart van deze straat en op de hoek van de Waagstraat, welke een verbinding vormt tussen de Oude Haven en de Babokkenstraat, zorgt ervoor dat de functie een vitale positie innam tussen deze belangrijke infrastructuren van de stad. Binnen de beide structuren is er sprake van een perceelsgewijze ontwikkeling met losse elementen. Het koetshuis annex pakhuis, dat uit één bouwlaag onder een haaks op de Babokkenstraat gelegen zadeldak bestaat, heeft stijlkenmerken van de traditionele baksteenarchitectuur en ornamentiek die meer verwijst naar het classicisme en eclecticisme. De entree in de Waagstraat is gedecoreerd met een neoclassicistische poort. Belangrijke architectonische elementen aan dit gebouw zijn de gepleisterde en met pilasters gedecoreerde entreepoort van het pakhuis en de gepleisterde omranding van het koetshuis aan de Babokkenstraat. Beide vormen een zeldzame architectonische uitwerking in zijn algemeenheid in Schoonhoven en in het bijzonder in relatie tot de typologie. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Typologische koppeling aan vitale positie in de historische kern; - Markante ligging van het koetshuis op de hoek Waagstraat / Babokkenstraat; - Het koetshuis en het pakhuis hebben een zeldzame architectonische uitwerking en dragen daarmee in hoge mate bij aan de ruimtelijke kwaliteit binnen de secundaire infrastructuur van het historisch centrum; - Bouwmassa bestaat uit één bouwlaag onder een schilddak.
CHW257		*Complex burgermanswoningen*

		Feiten 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 3. *Ligging*: Wal 16 - 18 4. *Datering*: ca. 1910 ***Cultuurhistorische waardering*** Dit deel van de Wal markeert de oostelijke grens van de vestingwerken en daarmee van de stad. Dit is nog herkenbaar aan de verhoogde ligging in het stedelijk landschap. De Wal werd pas na de ontmanteling van de vestingwerken aan het begin van de 19e eeuw in gebruik genomen voor woningbouw. Stedenbouwkundig markeert de woning aan deze straat de ingebruikname van dit gebied aan het einde van de 19e en het begin van de 20e eeuw. Het ensemble van twee woningen langs de Wal is symmetrisch opgebouwd en heeft een rijke architectonische uitwerking met kenmerken van de neorenaissancestijl. De rijkdom van de architectuur is te vinden in de gepleisterde raambogen met ingewerkte ornamenten, in het portiek en in de gesneden deurkozijnen. Het betreft een relatief zeldzame uitwerking van deze typologie woningen in Schoonhoven. Nummer 16 is tevens in gebruik geweest als zilversmidswoning. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Symmetrisch opgebouwd complex van twee burgermanswoningen bestaande uit één bouwlaag met onder een gebroken zadeldak haaks op de weg; - Door de positionering langs de Wal markeert dit ensemble laat 19e-eeuwse en vroeg 20e-eeuwse stadsuitbreidingen op de Wal; - De woning is architectuurhistorisch relevant vanwege de rijkdom van de detaillering in neorenaissancestijl ten opzichte van de typologie van de woningen. Hiermee vormt het een belangrijke drager van de ruimtelijke kwaliteit aan de Wal en als beeldbepalend element bij de zuidelijke entree van de stad.
CHW258		*Pakhuis* **Feiten**

		1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Wal 4 4. *Datering*: ca. 1900 ***Cultuurhistorische waardering*** Dit deel van de Wal markeert de oostelijke grens van de vestingwerken en daarmee de stad. Dit is nog herkenbaar aan de verhoogde ligging in het stedelijk landschap. De Wal werd pas na de ontmanteling van de vestingwerken aan het begin van de 19e eeuw in gebruik genomen voor woningbouw. Stedenbouwkundig markeert de woning aan deze straat de ingebruikname van dit gebied aan het einde van de 19e en het begin van de 20e eeuw. Het betreffende pakhuis deed dienst als kaaspakhuis. Gezien de Goudse kazen die in deze streken werden gemaakt een niet uitzonderlijke functie voor een pakhuis. Het pand heeft twee bouwlagen onder een zadeldak. Er is een kelder aanwezig. De architectuur vertoont kenmerken van de traditionele architectuur. Dit levert enkele bijzondere gevelelementen op als het ronde raam in de topgevel met een uitgemetselde halfronde strekse boog. De indeling van de architectuur sluit aan op de typologie. De hijsbalken zijn verdwenen. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Het kaaspakhuis vormt een zichtbare markering van de zuidelijke stadsrand; - Het kaaspakhuis is typologisch herkenbaar en refereert daarmee zichtbaar aan de historie van de kaasoverslag binnen Schoonhoven. - De architectonische uitwerking vormt het een belangrijke drager van de ruimtelijke kwaliteit aan de Wal en als beeldbepalend element bij de zuidelijke entree van de stad; - Het pand vormt de zichtbare markering van de ingebruikname van de Wal aan het einde van de 19e en begin van de 20e eeuw; - Bouwmassa bestaat uit twee bouwlagen op een kelder, onder een zadeldak.
CHW259		*Processietuin en Mariagrot (Lourdesgrot)* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog

		2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Wal tpv 63 4. *Datering*: Lourdesgrot: midden 20e eeuw, processietuin tweede kwart 19e eeuw 5. *Opdrachtgever:* Bestuur Rooms Katholieke kerk **Cultuurhistorische waardering** Vanaf het einde van de negentiende maar zeker vanaf de jaren ’20 van de twintigste eeuw komt er een hernieuwde Mariale devotie op gang in het katholieke leven. Deze devotie uit zich o.a. in processies en gezangen en in het bouwen van kopieën van de grot van Lourdes met het Mariabeeld. Hier komen mensen buiten het kerkgebouw samen voor het opsteken van een kaars, voor het samen bidden van de rozenkrans, voor het zingen van liederen, voor het bidden bij het uitgestelde sacrament bij sacramentsprocessies, enzovoort. De grot bestaat uit een met natuursteenblokken gemetselde halfronde grot. Ter rechterzijde staat een beeld van Maria en ter linkerzijde een beeld van de Heilige Bernadette. Het ensemble vormt een verbeelding van Onze Lieve Vrouw van Lourdes en het mirakel dat zich in Lourdes heeft afgespeeld in het midden van de 19e eeuw. De huidige grot is 20e-eeuws. De tuin achter de kerk was bedoeld als processietuin. In 1848 werd het houden van processies op de openbare straat verboden. Naar aanleiding van deze wet werden rondom de Katholieke kerken tuinen aangelegd om alsnog uiting te kunnen geven aan dat deel van het geloof. De tuin bestaat uit een glooiend landschap als gevolg van de ligging op het Kruittoren bolwerk ingevuld met solitaire bomen en een slingerend pad. Het geheel is omsloten door een ca. 1m hoge ligusterhaag. Op het terrein staat een zeer oude kastanjeboom, die waarschijnlijk nog refereert naar de tijd van het bolwerk. Zowel Mariagrot als tuin vormen een ensemble met de kerk en de rooms Katholieke begraafplaats ter plaatse. N.B. De kerk betreft een gemeentelijk monument. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Groene inrichting van het voormalige bolwerk met niveauverschillen; - Glooiend wandelpad; - Solitaire bomen;

		- Ensemble van kunstmatig aangelegde grot met beelden; - De processietuin en de Mariagrot vormen een zichtbare herinnering aan de Rooms Katholieke geloofsgemeenschap in Schoonhoven en dragen daarmee bij aan de ruimtelijke kwaliteit rondom de Rooms Katholieke kerk.
CHW261	 	*Begraafplaats* **Feiten** 6. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 7. *Thema*: Nederzettingen, stadsontwikkeling en bebouwing 8. *Ligging*: Wal tpv 3 9. *Datering*: ca. 1820 10. *Opdrachtgever:* Gemeente Schoonhoven **Cultuurhistorische waardering** Aan het begin van de 19e eeuw na de ontmanteling van de vesting, werd op het meest zuidelijke bastion een begraafplaats opgericht. De Algemene Begraafplaats (waarschijnlijk opgericht kort na 1826 toen de burgerlijke gemeentebesturen verantwoordelijk werden gesteld voor het begraven van de doden). De inrichting van het oude deel de begraafplaats is klassiek te noemen. De grafmonumenten liggen dicht op elkaar. Op het voormalige bastion dat verhoogd in het stedelijke landschap is gelegen, staan karakteristieke begraafplaatsbomen zoals treurwilgen, maar ook zware kastanjes en rode beuken. Deze zijn waarschijnlijk ouder dan de begraafplaats zelf. Op de begraafplaats is een groot aantal cultuur- en architectuurhistorisch relevante grafmonumenten aanwezig voorzien van gietijzeren ornamenten zoals hekwerken, vazen en fakkels. De ensembles en individuele grafmonumenten met een hoge ouderdom

		(midden en late 19e eeuw, vroege 20e eeuw) vertegenwoordigen een hoge zeldzaamheidswaarde. Grafmonumenten worden immers regelmatig geruimd bij het verlopen van het grafrecht. De oude grafstenen hebben een eigen karakteristiek en zijn door het gebruik van Belgisch hardsteen grauw en mat van karakter. De nieuwe glimmende marmeren stenen detoneren in dit historische beeld. ***Ruimtelijke karakteristiek / Waardering*** - Begraafplaats op het voormalig bastion, herkenbaar aan de hoog gelegen positie in de stad; - Aanwezigheid van volwassen bomen die de begraafplaatskarakteristiek ondersteunen en verwijzen naar de oude functie van de plek als bolwerk; - Cultuur- en architectuurhistorische waardevolle ensembles van grafmonumenten; - Cultuur- en architectuurhistorische waardevolle individuele grafmonumenten; - Zichtbare herinnering aan de begrafeniscultuur binnen Schoonhoven.
CHW262		*Kiosk* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: H.A. Schreuderstraat 22 4. *Datering*: ca. 1955 **Cultuurhistorische waardering** Na de Tweede Wereldoorlog werd de wijkgedachte geïntroduceerd in de stedenbouw. Hierbij werd niet, zoals in de 19e eeuw uitgegaan van het toevallig ontstaan van voorzieningen op bepaalde plaatsen. In de ontwikkeling van wijken werd nu actief gezocht naar plekken voor o.a. kleine bedrijven en winkels. De betreffende kiosk op de hoek van de H.A. Schreuderstraat en de Adam van Vianenstraat is een voorbeeld van een kleinschalige winkel binnen de woonwijk. De architectuur, die afwijkend is van de aangrenzende bebouwing, is opgericht in een prefab betonskeletbouw waartussen drijfsteen vulwanden en stalen kozijnen zijn aangebracht. De constructie is in zicht gelaten. De kiosk past qua architectuur in de traditie van het Modernistische Nieuwe Bouwen dat na de Tweede Wereldoorlog één van de twee belangrijkste architectuurstromingen vertegenwoordigde.

		N.B. Het wit schilderen van de vulwanden doet afbreuk aan het gebruikte bouwsysteem. ***Ruimtelijke karakteristiek / waardering*** - Kiosk in één bouwlaag onder een plat dak; - De modernistische uitwerking van de architectuur met betonskeletbouw en stalen kozijnen draagt bij aan de ruimtelijke kwaliteit in de H.A. Schreuderstraat en de Adam van Vianenstraat; - De afleesbare functie van het gebouw ondersteunt de stedenbouwkundige opzet van de naoorlogse wijk, waarin bewust plek werd gemaakt voor voorzieningen; - De hoge kwaliteit van de architectonische uitwerking is tevens van belang voor de ruimtelijke kwaliteit en uitstraling als gevolg van de hoekligging.
CHW263		*Gezondheidscentrum* **Feiten** 5. *Waardering*: Hoog, potentieel monument 6. *Thema*: Bedrijvigheid 7. *Ligging*: Spoorstraat 9 8. *Datering*: ca. 1955 **Cultuurhistorische waardering** Deze zijde van de Spoorstraat werd pas vanaf halverwege de 20e eeuw verder ontwikkeld met bebouwing. Deze strook aan de westzijde van de Spoorstraat is voornamelijk ingericht met voorzieningen, zoals een school en de bibliotheek. Dit gezondheidscentrum maakte hiervan onderdeel uit. Het gebouw is uitgevoerd in een modernistische bouwstijl met kenmerken van het Nieuwe Bouwen. De gevels in betonskeletbouw zijn deels gevuld met gele bakstenen vulwanden en deels met kozijnpuien. Deze zijn verbijzonder door uitstekende erkerachtige elementen. Ter plaatse van de entree is een naar boven geknikte luifel aangebracht. Opvallend is daarnaast de dakvorm met een omgekeerd zadeldak. Deze vorm is kenmerkend voor de Wederopbouwperiode. Het geheel is gelegen op een ruim perceel en heeft daardoor een zekere mate van alzijdigheid. Ter linkerzijde van het gebouwtje is in de afgelopen decennia een relatief grote aanbouw gerealiseerd. Doordat deze voldoende vrij staat vormt deze geen aantasting van de architectuur.

		N.B. Het wit schilderen van de vulwanden doet afbreuk aan het gebruikte bouwsysteem. ***Ruimtelijke karakteristiek / waardering*** - Gezondheidscentrum in een bouwlaag onder een omgekeerd zadeldak; - De modernistische uitwerking van de architectuur met betonskeletbouw, de erkerachtige kozijnuitbouwen en de luifel draagt in hoge mate bij aan de ruimtelijke kwaliteit in de Spoorstraat; - De afleesbaarheid van de functie van het gebouw ondersteunt de stedenbouwkundige opzet van de midden 20e eeuwse uitbreiding van de Spoorstraat, waarin bewust plek is gemaakt voor voorzieningen; - De hoge kwaliteit van de architectonische uitwerking is tevens van belang voor de ruimtelijke kwaliteit en uitstraling als gevolg vrije ligging in deze voorzieningenstrook.
CHW264	 	*School* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Bedrijvigheid 3. *Ligging*: Vlisterweg 22 4. *Datering*: 1958 5. *Architect:* R. Visser **Cultuurhistorische waardering** De school ligt aan de rand van de Wederopbouwwijk op de overgang tussen woonblokken en bedrijventerrein. De massa van de school bestaat uit twee hoogbouw elementen (twee en drie laags) die met elkaar zijn verbonden door een éénlaags tussenlid. De entree van de school bevindt zich in dit deel en wordt gemarkeerd door een omhoog wijzende luifel. De school is gebouwd in een prebouwsysteem met betonskeletonderdelen. De zijgevels zijn uitgevoerd in baksteen met een betonnen omkadering van de kozijnen. De voor- en achtergevels van de hoogbouw hebben een betonnen prefab puien met daarin recent vernieuwde kozijnen, gevuld met glas en panelen. Het tussenlid is uitgevoerd in betonskeletbouw gevild met kozijnen en panelen. Achter de School staan enkele werkplaatsen die onderdeel uitmaken van de school. Deze hebben een zaagdak en stalen puivullingen. Over de gehele school zijn fraaie detailleringen te vinden zoals de uitwendige

	 	trappen, de luifel, balkons, e.d. De school met werkplaatsen heeft kenmerken van het Nieuwe Bouwen. De massaopbouw en de architectonische uitwerking vormen een relatief gaaf bewaard voorbeeld van een school uit de Wederopbouwperiode voor een speciale onderwijsgroep (werkend leren). ***Ruimtelijke karakteristiek / waardering*** - De school is opgetrokken in één tot drie bouwlagen en verschillende richtingen en dakvormen. Er is sprake van overwegend platte daken en zaagdaken; - De modernistische uitwerking van de architectuur met betonskeletbouw, betonnen kozijnframes, de werkplaatsen met stalen kozijnen en elementen als de luifel, de trappen en balkons draagt bij aan de ruimtelijke kwaliteit in de Vlisterstraat; - De afleesbare functie van het gebouw ondersteunt de stedenbouwkundige opzet van de naoorlogse wijk en vormt een zichtbare herinnering aan de ontwikkeling van het praktijkgebonden beroepsonderwijs in Schoonhoven.
CHW265		*Aanlegsteiger* **Feiten** 1. *Waardering*: Hoog 2. *Thema*: Bedrijvigheid / Historisch groen 3. *Ligging*: Buiten de Veerpoort, in het verlengde van de Veerpoort aan de Lek 4. *Datering*: 19e e/ 20e eeuw 5. Naam: Steiger *Rederij op de Lek* **Cultuurhistorische waardering** De Lek was een belangrijke infrastructurele ader en stond in verbinding met andere grote steden zoals Dordrecht. In eerste instantie was er vooral sprake van roei- trek en zeilboten,

		maar in de 19e eeuw kwamen ook de stoomschepen in opkomst. In 1853 werd de 'Reederij op de Lek' in het leven geroepen door een samenwerking van verschillende reders. Deze stoomradarboot (eerst één, later volgde uitbreiding van de dienst met meerdere boten) vervoerden personen en goederen over de Lek tussen Schoonhoven, Rotterdam en Dordrecht. In 1948 werd deze scheepvaartdienst opgeheven. Het opheffen van de dienst werd mede bepaald door de toename van bus- en vrachtwagentransport. In het verlengde van de Veerpoort ligt nog één steiger die herinnert aan deze radarstoomboten. Tussen de steiger en de veerpoort zijn 4 oude en enkele jonge bomen geplaats die de weg naar de steiger flankeren. Deze maken onderdeel uit van de cultuurhistorische waarde van de betreffende structuur / object. ***Ruimtelijke karakteristiek / waardering*** - Houten aanlegsteiger geflankeerd door dukdalven; - Stalen buisleuningen op de steiger; - Zichtbare herinnering aan de rederij op de Lek en het vervoer van personen en goederen over water.
CHW266		*Aanlegsteiger* **Feiten** 6. *Waardering*: Hoog 7. *Thema*: Bedrijvigheid 8. *Ligging*: Buiten de Veerpoort, ten westen steiger *rederij op de Lek* 9. *Datering*: 19e e/ 20e eeuw 10. Naam: Kolensteiger **Cultuurhistorische waardering** In 1856 kreeg Schoonhoven 'lopend' gas dat door buizen werd aangevoerd. Het werd geleverd door de firma Brussen Goettsch & co die zich aan de Scheepmakershaven vestigde. In 1895 besloot de gemeenteraad dat het gas voortaan in gemeentebeheer moest worden gefabriceerd. De gemeente bouwde daartoe een nieuwe fabriek in de groene zone van de oude westelijke vestingwerken. Voor de productie van gas waren steenkolen nodig. Deze werden over de Lek aangevoerd. Thans is buiten de veerpoort aan de Lek nog een steiger aanwezig die werd gebruikt voor het lossen van het steenkool. De

		productie van gas heet tot 1957 plaatsgevonden. ***Ruimtelijke karakteristiek / waardering*** - Houten aanlegsteiger geflankeerd door dukdalven; - Stalen buisleuningen op de steiger; - Zichtbare herinnering aan de gasfabriek.

Bijlage 13 Cultuurhistorische waardenkaart

Schoonhoven stadskern

Leeswijzer bij de Cultuurhistorische Waardenkaart van Schoonhoven.

De Cultuurhistorische Waardenkaart is een informatieve bijlage bij het bestemmingsplan en geeft inzicht in de cultuurhistorische waarden in Schoonhoven. Het is een dynamische kaart met daarop aangegeven een inventarisatie en waardering van het aanwezige materiële erfgoed, dat de stad bijzonder maakt. Cultuurhistorische waarden dragen bij aan een aantrekkelijke woonomgeving en vestigingsklimaat en bieden aanknopingspunten voor toekomstige ontwikkelingen. Behoud en ontwikkeling van cultuurhistorische waarden is daarom van belang als afwegingspunt bij de besluitvorming over de ruimtelijke ontwikkeling en herinrichting van een gebied. De kaart moet periodiek geactualiseerd worden.

De gewaardeerde cultuurhistorische waarden bestaan uit:
- Van rijkswege beschermde stadsgezicht van Schoonhoven **(lichtpaars);**
- Geregistreerde rijksmonumenten met monumentennummer register RCE **(donkerpaars);**
- Geregistreerde gemeentelijke monumenten GM met monumentennummer **(felrood);**
- Cultuurhistorisch waardevolle objecten en gebieden met verwijzing CHW naar de Database Cultuurhistorische Waarden **(donkerrood);**